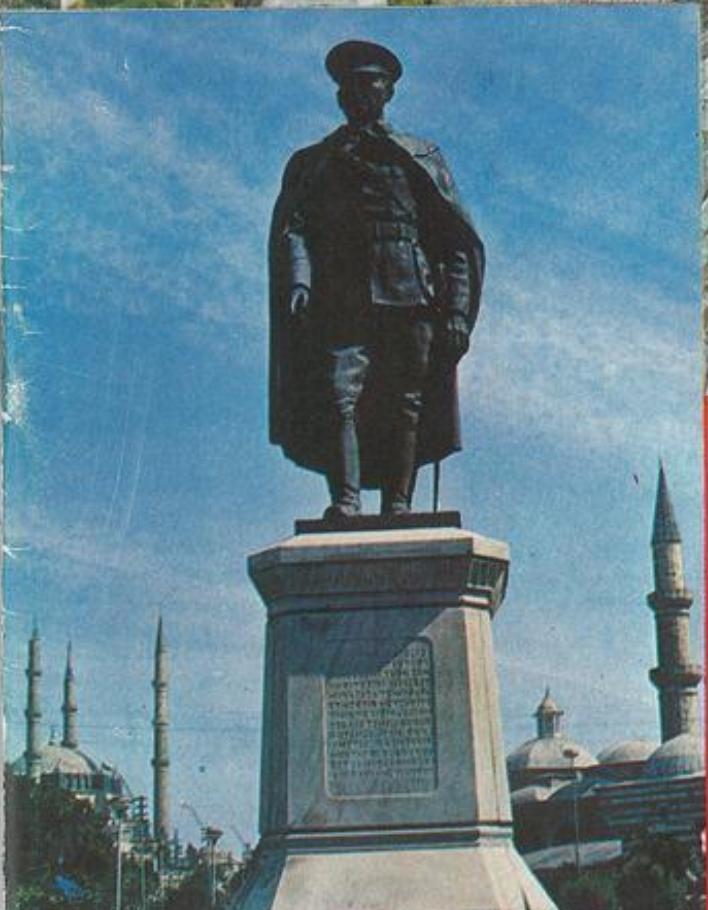

belediyeler

TÜRKİYE'DE

DÜNYA'DA

& TURİZM

Anıt kent
EDİRNE
The city of
monument

TOFAS ANA BAYİİ

ÖZAKINCI

Koll. Sti.

Murat **131**

Tofas Mağaza : ÇİLİNGİRLER CAD No: 19 - 95

Tel : 15 96

Servis : HACHİAREZANİ MEVKİ

Tel : 16 96

Yedek Parça : SANAYİ SITESİ No:32 Blok: 4

Tel: 12 96

BU AY

Gerek içerik ve teknik, gerekse sayıda adedi ve amaç açısından değil, bir dergi ile çıkışırız bu ay karşınız. Bugüne dek yaptıklarımızın ötesinde bir bölgeyi bütünüyle, le tanımamızı kapsam olarak genişletmek turizme katkıımızı pekiştirdik.

Türkçeye ek olarak İngilizce açıklanulara da yer vererek ülkemizi ziyaret için gelen yabancılarla bir kılavuz vermiş oluyoruz böylece;

Ve bugüne kadar yapılmayan bir çağrıma size sunduğumuzu yineleyyoruz.

Böylesine bir atılıma geçmemizle yardımcı olan Edirne Belediye Başkanı Sayın Ayhan Ergin'e teşekkürlerimiz bir borç biliriz. Öğrencilerin üç katası arasında en yoğun karayolu turist trafiğinin aktığı Talatpaşa Cadde'sinin iki yanlarında inci kolye örneği dizişen tarihi yapılar insanın bir miknatı gibi çekiyor kendine. Ve istan Edirne ile ne kadar çok çağışsa, ne ortaya koysa işin derinliğine indiğinde yetersiz kaldığının da bîlinçine varıyo.

Bu yüzden biz elinizde tuttuğunuz bir çalışma bir ön hazırlık olduğunu belirtiyoruz. Gelecekte yapılacaklar için bir başlangıç olma özelliğini taşıyacak olan bu çalışmamız ilk planda Edirne'yi tanıma imkânını sağlayacaktır umarız...

17. yüzyılda Edirne Sarayı'nda 5 bin kişilik bir eğitim yapanlığı ve Edirne'nin 1700 yıllarında İstanbul, Paris ve Londra'dan sonra Avrupa'nın 4. büyük şehri olduğunu, Fatih Sultan Mehmet'in Edirne'de ilk top denemelerini yapardıında çevredeki bütün eserlerin camlarının kurdigârı ve çag kaptarı çag açan bir padşahının İstanbul'un fethini düşündürmek uykusuz geçirdiği geceerde döne döne bir yastığa ekittilini söyleyelim sizlere ve diğer sayfalarla bir hizmetlik yapalım böylece.

Saygılarımla

belediyeler

TURKIYE'DE ve DUNYADA

YIL: 1 - SAYI: 5-6

FIYATI: 100,- TL

EKİM - KASIM 1980

ABONE : YILLIK: 600 TL.

SAHİBİ:

Erol ÖZKAN - Cenk KARGI
Yazılışları Müdürü:
Yükseł ÇETİN

İstihbarat Şefi :
Mehmet KAHRAMAN

YURTİDISI TEMSİLCİLİKLERİMİZ:

Ermen ALPER
35 A. Ossende Gewande
Tour de Mais 750-5 PARİS

Levent TOKER
Albrechtstrasse Gasse
5226 - 1160 VIENNA

Kapak Fotoğrafı:
Kemal DOKUZOĞLU

Reklam Sorumlusu:
Bülent YILMAZ

Dü İlişkiler Sorumlusu:
Zühal GÜRCÜOĞLU

Grafik Dizayn:
Rahvan ÇÖTELİ

Yayın Sorumlusu:
Yılmaz ATAKANI

Foto Raporör:
Ali Salih GEDİKOĞLU

REKLAMLAR : URQ

TEL: 208620

ALMANYA
Kemal F. OZTUNC
Hüdinenauer Str. 42
Erlangen 7031

DANİMARKA :

İsmet DEMİREL
Freestgaade 14 MZ TH
2100 KOPENHAG

EDİRNE' Yİ YÖNETENLER

VALİ: Naci BABACAN

1923 yılında Elazığ'da öğretmen okulu mezunu ilkokul öğretmenlerinden Alıeddin Babacan ile Hatiye Hanım'ın oğlu olarak doğdu. Afyon Lisesi'nin ardından SBF'den mezun oldu. Elazığ Matiyet Memurluğu, Baskıl, Bulanık Kaymakamlıklarında bulunup, staj süresini doldurduktan ve kaymakamlık kursuna da bitirdikten sonra 1953'te Osmaneli Kaymakamlığı'na getirildi. Ardından Şenkaya, Çarşamba, Yıldızeli, İğaz ve Duzce ilçelerinde kaymakamlık yaptı. 1960'da Mülkiye Mütettişliğine getirildi. 1966 yılından itibaren Van, Sinop, Gümüşhane, Balıkesir, Moğla illerinde valilik yaptı. Bu arada 1971-75 yılları arasında İçişleri Bakanlığı Teknik Kurulu Başkanı görevinde bulundu.

Türk İdareciler Derneği üyesidir. Türk - Fransız Kaymakam Muhadelesi programından yararlanarak 3 ay süre ile Fransa'da bulunmuştur. 1966, 75 ve 79 yıllarında çeşitli Avrupa ve Amerika şehirlerinde mesleki incelemelerde bulunmuştur.

Eşi ve 3 çocuk babası olan Babacan Fransızca bilmekte, dir.

BELEDİYE BŞKANI H. AYHAN ERGIN

1939 yılında Ankara'da doğdu. Yık., Zekat Mühendisi Sait Ergin ve Sultan Ergin'in oğludur. İlkokula Ankara'da başladı. 1950 öğretim yılında Adana Ziya Paşa İlkokulu'nu bitirdi. 1953 yılında Adana Tepebağ Ortaokulu'ndan mezun oldu. 1955 - 1956 öğretim yılında Kahatay Erkek Lisesi'ni bitirdi. 1960 - 1961 öğretim yılında Siyaset Bilgiler Fakültesinden mezun oldu. 1961 yılının Kasım ayında Amasya Miliye Memurluğu'nda görevi başladı. 1962 yılında sırasıyla Niksar, Turhal, Enzeli, Polatlı kaymakamlık ve belediye başkan vekilliğlerinde bulundu. 1964 yılında kaymakamlık kursunu bitirerek asilente Gölpazarı Kaymakamlığı'na atandı. 1966 yılında askerlik hizmeti için yedeksubay okulundan 4 ay jandarma muhabiri kira hizmetinden sonra Vezirköprü Jandarma Bölük Komutanı ve Kaymakam Vekilliğinde bulundu. Vatanı görevini tamamladıktan sonra sırasıyla Hadim, Digor, Kandıra, Develi, Fatsa kaymakamlıklarında bulundu. 1979 Mayıs ayında Edirne Vali Yardımcılığı görevine atandı. 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren Edirne Belediye Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

1966 - 1974 - 1975 - 1976 - 1978 yıllarında kısa sürele Ingiltere, Amerika ve Avrupa'da bulundu.

Eşi ve iki çocuk babası H. Ayhan Ergin iyi derecede İngilizce bilmekte.

SUNUŞ

Kuruluş tarihinden Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentliği dönemi ve onu tekip ederek günümüze dek önemini artırarak sürdürün kent EDİRNE.

Avrupa'dan karayolu ile yurdumza giren herkesin başta MİMAR SINAN'ın en büyük yapımı Selimiye Camii olmak üzere 300 civarında tarihi anıtları ile sığır, konuksever insani ile herkeste "hoggeldiniz" diyen perili perili kent EDİRNE.

Bu çaba içerisinde bulunmak onurlarını ve mutluluklarını en güzel hâliyle etrafındaki herkesin hizmete sunuyoruz.

Kendilerine hizmet etmekten mutluluk duyduğum bu güzel kentin sahibi saygıdeğer Edirnelli'lere engin saygılar sunarım.

H. Ayhan ERGIN
Belediye Başkanı

GÖZEL yardımuzun kuzeybatısında, Avrupa'nın Asya'ya bağlandığı Trakya uzanışının ilk kenti EDİRNE gerçekten ANITKENT.

BELEDİYE BAŞKANI VE DAİRE AMİRLERİ :

Soldan - sağa: Şükü Akaklı (Özel Kalem Müdürü), Bahattin Seyyar (Bando Şefi), Orhan Firtın (Tehmizlik İşleri Amirı), Murat Şahiner (Zabıta Amirı), Hayati Kamış (İtfaiye Amirı), Engin Tuncer (İnsaat ve Yapı İşleri Amirı), İsmail Karakaş (Fen İşleri Müdürü), Belediye Başkanı H. Ayhan Ergin, Fevzi Saçak (Elektrik İşletmesi Müdürü) ve İşletmeler Muhasebi Vekili), Necmi Altınok (Yazıcıları Müdürü) Recep Garip (Kanalizasyon İşleri Amirı), Ertugrul Atakut (Belediye Veterineri), Şerafettin Özdemir (Hesap İşleri Müdürü).

Edirne'ye modern eserler kazandıran
Belediye Başkanı Dilaver Bey.

Edirne şehir planı.

Çin işi vazosu ve tahta oyuma dolap (Belediye binasında).

Edirne Belediye binası.

Dilaver Bey, one of the former Mayors of Edirne.

City map of Edirne.

Çiniese vase and carved wooden cabinet in Mayoralty House.

EDİRNE BELEDİYESİ KURULUŞ TARIHI

Tarih Yazanı
Oral ONUR

Edirne 1361'de Osmanlı Türklerinin eline geçince, başkent yapılmıştı. Bu yüzden şehirde padışah, ailesi, mensupları, saray halkı, ordu ve mensupları, bilim adamları, din adamları, mezhepler ve mensupları, esnaf, sanatkârlar, şehir halkı, ayân ve eşraf, geziçi tüccarlar, alıcı ve satıcılar şehrin toplumunu oluşturuyorlardı. Bu toplumun yönetimi ve şehirde yaşayan toreyi 1652'de Edirne'den geçen Eylevi Çelebi şöyle kaydetmiştir.

"Edirne şehrinin hakimleri: Sultan Süleyman Han Kanunu üzere Edirne Rum Eyaletlerindendir. Ama ikinci taht yeri otmakla bir hakim karışmaya bütün cezalandırma ve asını işlerini, cürüm ve kötilükleri Edirne Bostancıbaşının hükümdendir. Zamanımızda Kirkayak Koca Sinan Paşa Edirne Bostancıbaşı olup hakkaki lyalet-i ruma varınca kirkayak gibi gezip hırsız sevin öküzünün boynunda bile olsa bulup hukkandınları gelir. Edirne eyaleti gününde emrî aman üzredir."

İkinci Hakimi: Şer'i rezül İl-mübin tarafından 500 akçelik şerif-i mevleviyettir. Buradaki hakim Edirne Molla'dır. Molla yıldık 40.000 kurus hasıl olur. Molla hukkamından rüssü Hümeyyün ile dergâhı Ali muhsir bağı ve Yeniçeri çuhadan vardır.

Üçüncü Hakimi: Mezheb-i Hanefiden Şeyhisi İslâmdır. Anan tahtı hukmünde Şâfiî, Hanbelî, Malîki Müftüleri "elcevap Allah ülsem," demekle setva başına ibadullahtan onar akçe alıp kuvvet edinirler.

Dördüncü Hakimi: Cümle hâsipliğinde saadet-i kirama hakim ve nabi bülensîfî vardır.

Beşinci Hakimi: Nez'i cari üzre bütün çarşı ehline hakim ayak naibidir.

Altıncı Hakimi: Sipahi Kethüddâsîdir.

Yedinci Hakimi: Dergâhı Ali tarafından bir oda marifetiyle Yeniçeri corbacısı zabitidir. Onceleri ta Gazi Hüdavendigardan Süleyman

1867 yılında Edirne Valisi Hürşit Bey zamanında kurulan Edirne Merkez Belediyesinde görev almış belediye başkanları:

Başkanın Adı ve Soyadı	Göreve Başlama Tarihi	Görevden Ayrılma Tarihi
Hayri Efendi	1867	1871
Rasim Bey	1871	1876
Serif Bey	1876	1876
Hacı Ahmet Ağa	1876	1877
Salih Bey (Nacegandan)	1877	1878
Salih Efendi (Muvakkat)	1878	1879
Rasim Bey	1879	1887
Abdülkadir Ağa	1887	1891
Ahmet Faik Bey	1891	1892
Ahmet Bey	1892	1893
Rasim Bey	1893	1895
Mustafa Vasfi Bey	1895	1895
Altaddin Bey	1895	1898
Dilaverbey	1898	1903
Salih Bey (Hasanagazade)	1903	1907
Hamdi Bey	1907	1907
Dilaverbey	1907	1910
Fuat Bey	1910	1913
Ahmet Bey	1913	1918
Seyket Bey	1918	1920
Mustafa Bey (Em. Alb.)	1920	1921
Küçük Hacı İbrahim Bey	1921	1922
Yolageldili Mustafa Bey	1922	1923
Yolageldili Kasım Bey	1923	1923
İbrahim Zağrı	1923	1925
Tevlik Sunn Gör	1925	1927
Mithat Vardar	1927	1930
Ekrem Demokay	1930	1934
Ekrem Demiray	1934	4. 2. 1935
Ferit Çardak	1935	1. 6. 1937
Şefil Bilgen	1. 6. 1937	29.10.1938
Şefil Bilgen	29.10.1938	2. 9. 1939
Ferit Çardak	8. 9. 1939	6.10.1939
Mithat Vardar	6.10.1939	22.11.1939
Ferit Çardak	29.11.1939	4.11.1945
Hasan Osma	20.12.1945	21. 5. 1946
Tahsin Sığka	3. 6. 1946	6. 9. 1950
Hasan Makutoğlu	7. 9. 1950	25. 9. 1952
Sabahattin Parsoy	30. 9. 1952	1. 4. 1954
A. Rıza Atatürk	1. 4. 1954	1.10.1955
A. Rıza Atatürk	20.10.1955	30.11.1955
Nuri Akyan	3.12.1955	27. 5. 1960
Salip Kaziltipe (J. Bnb.)	27. 5. 1960	30. 7. 1960
Sadîr Saçılıp (Vall)	30. 7. 1960	17.11.1960
Burhan İlyasceren	19.11.1963	30. 6. 1969
Burhan İlyasceren	30. 6. 1969	11.11.1973
Şevki Arman	12.11.1973	11.11.1977
Günayr Matzum	12.11.1977	12. 9. 1980
Onayhan Ergin	12. 9. 1980	

Han'a gelince kırk oda yeniçeriler gecce, gündüz amade olup muhabaza ederlerdi.

Sekizinci Hakimi: Yeniçeri ocağından Kale Dizdarı ve 50 adet ferati yetişirir. Cephaneşî, kırk pare sahipleri vardır.

Dokuzuncu Hakimi: Şakir Voyvodası da, Bostancıbaşı tarafından çorbası zabıtıdır. Onceleri ta Gazi Hüdavendigardan Süleyman

adır. Şehre giren mallardan vergi alan kişi dir.

Onbirinci Hakimi: Gümruk Emnidir.

Onikinci Hakimi: Harâcî Ağa da ki, 13 bin nüfustan ciyze ve ömrüye alır.

Onüçüncü Hakimi: Hane-i Avanz Ağasıdır. Hin-i tahrîrde bul diyez Edirne hane-i Avanz kaydolunup her yıl hane bagına birer adet arap

askeri verip büyük orası se cumle asker silahlarını kuşanmış tugalar, tabuları döverek İstanbul'a gelip bâlia kirama kayıkları ile tersane-i amirede donanmayı hümeyyuna hizmet edüp altı ay derya seferine aşagarlar. Bunlar taife-i arabastandır. Bu kamvin seferi hümeyyunda işleri cümle kadırgalarda kükrek igrâlmaktır. Lütûmunda kürekleri çenk ederler.

Ondördüncü Hakimi: Sabı bendir olan Bedesten kethüdasıdır ki, rüssü hümeyyün ile cemî ehli hifete hakimdir.

Yukarıda sayılan hizmetlerin nasiت yapıldığı hâlikânda sonstmaya biraz daha genişletelim. Eylevi Çelebi'nin şehrin ikinci hakimi diye kaydettiği Molla ve Naipleri Kaduların görev ve yetkililerini araştıracak Edirne şehrinin hizmetlerinin bu kadılların görevleri arasında olduğunu görürüz.

Ayâsiyyâ amiri, beledi kolluk görevleri Bostancıbaşıda, kentin yangı mercili, beledi hizmetleri ise Kadınan görevleri arasında bulunuyordu. Kadınyâbu görevlerine yardımcı kurumlar ve toplumsal kurumlar ise şunlar idi: Subâbî, Bocekbaşı, Mîmarbaşı, Çopluk Subâbî ve çeşitli Yeniçeri Ocasları sayılabilir. Şehrin semtlerinde narh koymak, esnafı testis etmek ve bazı davallara bakmak için de AYAK NAIBİ görevlendirildi.

Edirne Radîs'ının ve yardımçıların geniş yetkilileri vardı ve kısaca şunlardır:

1 - Fırınlar kontrol ederdi.

2 - Esnaf kahyâlanına ve esnafa ceza verirdi.

3 - Yenilecek, içeceklerin temizliği ve fiatalın kontroluna bakardı.

4 - Halk arasında geçimsizlikleri çözerdi. (Zamanın adliye işleri)

5 - Esnaf kuruluşları olan Lânalar denetler ve esnâflar arasındaki uyuşmazlıklar bakardı.

İste bir nevi Belediye Başkanılığı görevinde bulunan Kadı'dan başka Edirne'nin diğer şehir hizmetleri ise söyle görüldür...

a - Mahalle imamı: Sokakların veya mahallenin temizliğinden sorumlu idi.

b - Pazar yerlerinin temizliği ve çop işleri esnaf kahyâlan tarafından yapılmaktır idi.

c - Umumi ve büyük meydânanın temizliği yeniçeri ağası tarafından hâlkâ ve ekâliyet hâlkâna angarya olarak yapılmaktır.

Bütün bu işlerden başka her mahallenin Ayanı Akcesi denilen bir geliri vardır. Mahallelerde (İhtiyaclar kurulur) (İhtiyaç heyeti) mahâle hâlkândan topladığı paralarla gerek fakirlerle, gerekse mahâle ihtiyaçlarına kullanılır.

Yeniceğâlî kaldırımasından sonra Kadı'ya yardımcı Ocasları ortadan kaldırılmışken kentlerde kadi ayarında İHTİSAB NAZIRLARI

hâlinde olan şehir ve kasâbalarда teşkil olunacak Daire-i Belediye Meclislerinin sureti terti bi memurlarının vezâfi hâkkında talmâzı uyularak (Eski Dâstır 2'nci sayfa 491) Edirne Valisi Hürşit Paşa zamanında kurulmuştur.

İlk belediye başkanının kim olduğunu kesin olarak bilmeyorsak da H. 1287 - H. 1290 tarihli ilk Edirne Salnamesinde Belediye Başkanı Hayri Efendi gösterilmiştir.

Belediye Üyeleri de: Ahmet Efendi, Kapıcıbaşı İzzet Efendi, Miderrîs Mâsyâ Fransuva, Petri Ağa, Mâsyâ Fredrik, Artîn Ağa, Sâmon Efendi, Margit Ağa, Kâtip Mâhemet Bey görülmektedir. (Yâbancıların hangi uyrukta olduğu bilinmemektedir.)

Edirne Belediyesi ilk kuruluşunda şimdiki tâmen binasının yerinde Halilpaşa ve Gümruk binasının birkaç odasında çalışmıştır.

BELEDİYE MECLİSİ GÖREVLERİ

Memleketçe tanzimat ve tanzifa münhasırdır. Ayrıca yapılan yönetimlerde yazıldığı üzere sokaklar, lağım, kaldırımlar ve su yolları yapılmış, vâkıfla ligili suların muamelesi Evkaf Nezareti at olmak üzere sulara daire işlerin görülmesi, kandiller yakılması, yapı yönetmeliğinin uygulanması, erzak kontrolü, kantâr, terâzî, dirhem, kîlo ve arşın gibi ölçülerin damgalanması, aşâbâne ve meyhanelerde kamunun sağlığını zararlı olan şeylerin bulundurulmasının bırakılması, tâmenin sağlanması, yangın tulumaların ve aletlerinin iyi saklanması, çarşı bekçileri ile gaz fenerlerine, memlekî hastâhanesine, ihtikârî kânum ve kâide haricinde harekâtâ fîrasat verilmemesine, fâkir ve acezen ihtiyâçlarının sağlanmasının koaylaştırmamasına, içerasına hizmet hâsi olacak diğer işlerin yapılması menurudur.

Edirne Belediyesi'nin böylece kuruluşu ile hizmetlerinin yapıldığı ve şehir halkına hizmetlerin nasıl goturulduğunu kısaca görelim:

1 - Edirne Belediye Gureba Hastâhanesi 1867'de Vali Hürşit Paşa zamanında yapılmıştır. (Şimdî yerinde Kız Sanat Enstitüsü ve Mimar Sinan Ortaokulu vardır.)

2 - 1894 yılında Edirne'de Belediye İtfâiye Orgutu kurulmuştur. 2 yeri, 8 eski tulumba, 40 er ve bir yüzbaşı rütbesinde komutan ile bir caavaştılarbeti.

3 - 1936'da Mimar Sinan Suyu Buçuktepe tarafında 200 tonluk bir depoya aktarlarak buradan şehre elektrik ile pompalanması sağlanmıştır.

4 - 1933'de Edirne'de bir İtalyan şirketi tarafından elektrik üreten fabrika yapılmıştır.

EDİRNE BELEDİYESİ'NİN KURULUSU

EDİRNE'DEN BİR GÖRÜNÜŞ

EDİRNE BELEDİYESİ'NİN
KURULUSU

Edirne Belediyesi H. 1284-M. 1867 tarihinde Cemâziyel evvel - 1280 - M. 1863 tarihli (Vilayet da-

Edirne Belediyesi'nde görev yapan eski meclis üyelerini gösteren tarihi tablo (1902)

The historical painting showing some former municipal board of Edirne (1902)

5 - 1903'de yanın Kuleçi, yeniden yapılmıştır.

6 - 1899'da şimdi mevcut belediye binası Belediye Reisi Dilaver Bey tarafından yaptırılmıştır.

7 - 1909'da bir Fransız şirketine Edirne'nin rakımı bir planı yapmıştır.

8 - 1955 yılında Uler Bankasıca Edirne'nin yeni imar planı yapılmıştır.

9 - Kırkpınar gureşleri cumhuriyet devrinde sonraki belediyece oranla edilmiştir.

10 - Karaağaç yolu 1890'da parka taşı olarak doneşenmiştir.

11 - 1910'da Reşadiye Sinema ve Bahçesi Belediye yapılmıştır.

12 - Gazi Anıtı ve Gazi Park, 1931'de belediye tarafından yaptırılmıştır.

13 - Sarayıçili ve Tavukorman belediyece işletilmektedir.

14 - 1972 yılında şehir kanalisation işi 133 milyon liraya ihale edilmiştir.

15 - 1972'de belediye iş hanası yapılmıştır.

16 - 1971'de yeni sebzeye ve meyve hali belediyece hizmete sokulmuştur.

17 - 1909'da şehrin elektrik ihtiyacı Ambal'dan sağlanmaya başlanmıştır.

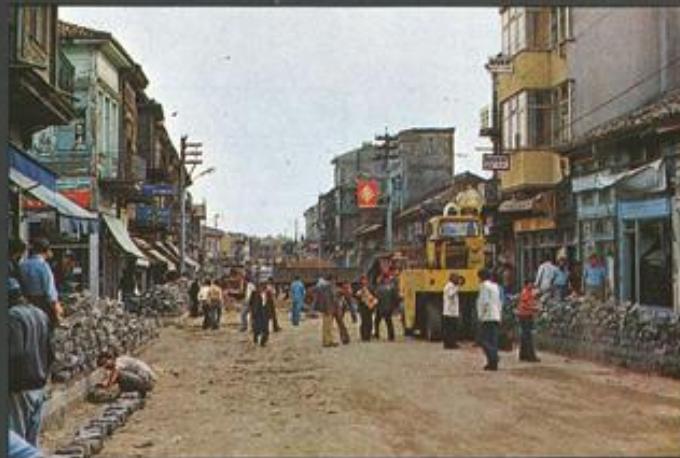
18 - Soğuk hava deposu 1954'te belediye tarafından hizmete açılmıştır.

19 - Şehrin multelî semtlerine 1959'da otobüs işletilmeye başlanmıştır.

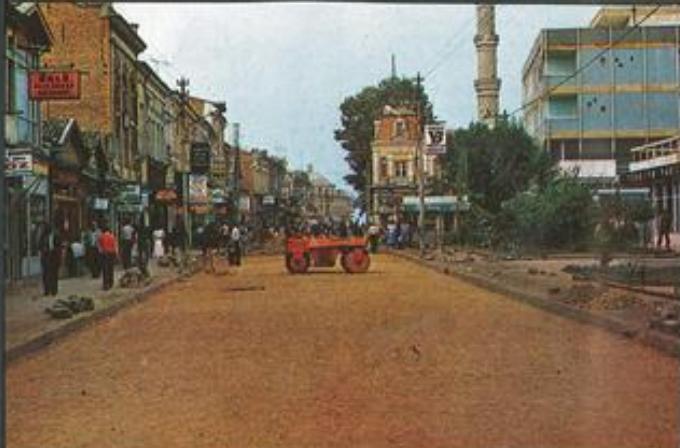
20 - 1878'de mezbâha ilk olarak Kirıkhane'de Çaylak denilen yerde açılmıştır.

21 - 1978'de çocuk parkları ve genelik parkı hizmete açılmıştır.

Belediye saat kulesi, eski bir Bizans kulesi üzerine Vali Hacı İzzet Paşa tarafından belediye ödemesi ile 1886'da yaptırıldı. 1894'de yenilendi. Saat kulesi depremlerden birkaç yerinden çatlasmış olduğundan onarımı olanaksızlaşlığından 1958'de belediyece yıkıldı.

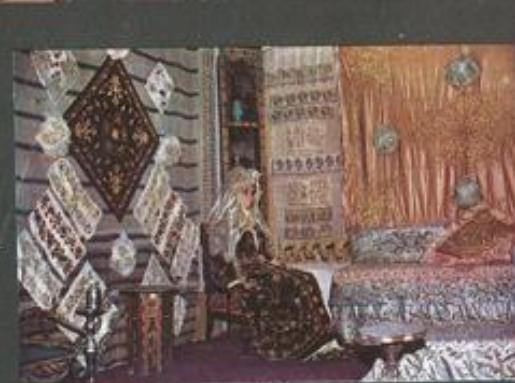
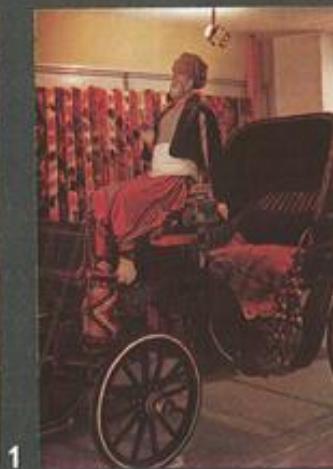

Yogun çalışma sırasında bir yolun bir hafta içindeki değişimi (üstte ve altta)

EDİRNE MÜZESİ

- 1 - Mahalli giysi
- 2 - Eski lityon
- 3 - Ordunun seyyar yemek arabası
- 4 - Ceyiz odası
- 5 - Heykeller
- 6 - Asure takımı
- 7 - Edirne defilesi

MUSEUM

- 1 - Local clothes
- 2 - Ancient phaeton
- 3 - Moveable cooking-cart of army
- 4 - Ancient bride chamber
- 5 - Roman statues
- 6 - Imperial porcelain kitchen-ware
- 7 - Historical coins found in the city

5

6

7

EDİRNE'NİN TARİHİ

LK çağlarından günümüze kadar Edirne çeşitli adlar almıştır. İlk şehir bugün Edirne'nin bulunduğu yerde Trak soylarının en büyüklerinden biri olan Odrisler tarafından Meric nehrinin Tunca ile birleştiği yerde kurulmuş. Orestiya ismini almıştır.

Odrislerin kente, (Odris ve Odrisia) isimlerini vermiş olabilecekleri düşünülmektedir. Bir kısım kaynaklardan da Orestasolarak geçmektedir.

İkinci yüzyılda Roma İmparatoru Hadrianus tarafından şehir yeniden kuruluna Hadriyanapolis daha sonra biçim değişikliğine uğrayarak Adriyanopolis, Adriyanople, Adriyanapoli isimlerini almıştır. Kentin adı bu döneme yansitan eserlerde Edrinus, Edrune, Edrinobulus, Endriye gibi değişikliklere uğramıştır. 1. Murat zamanında da Edirne şekline dönüştürülmüştür.

Edirne Osmanlı İmparatorluğu döneminde İstanbul'un almasıyla ikinci baş şehir olmuş, Askeri Kültürel etkinliklerini bu dönemde sürdürmüştür. 1357 senesinde Osmanlı Türkleri Balkan Yarımadasına gelmiştir. Bundan başka 1361 senesinde 1. Murat Balkan Yarımadasına geçmiş, Edirne tekrar Adriyan ile bir savaş yapmış ve Edirne'yi almıştır. Edirne'yi beşen 1. Murat burada saraylar yapımmasını emretmiştir. 1367 senesinde başkent yapmıştır. Yıldırım Beyazıt da Rumeli savaları sırasında Edirne'yi merkez edinmiştir. 1453'te İstanbul'un fethiyle dahi Edirne eski önemini yitirmemiş ve II. Beyazıt, Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim, III. Mehmet II. Süleyman II. Ahmed II. Mustafa III. Ahmed gibi padişahların uğrak yeri olmuştur.

Edirne ilk kez 1828-1829 Osmanlı-Rus savaşında düşman istilasına uğramıştır. Şehrin yağmurası önlemek amacıyla şehir testim olmuş ikinci kez 93 savaşında kuşatılmış bu da 13 Mart 1879'a kadar sürmüştür. Birçok semt yıkılmış 22-23 Ekim 1912 Kırcaali-Edirne ve 28 Ekim-2 Kasım 1912 Lüleburgazavaşları kaybedilmiş. Edirne ele geçmesin diye kent bir kale durumuna getirilmiş şehir kuşatılmış, 26 Mart 1913'te şehir düşmüştür. Londra görüşmelerinde kent Bulgarlarla bırakılmıştır.

II. Balkan savaşı yeni bir ortam yaratmış, Osmanlı kuvvetleri 15 Temmuz'da Enez-Midy'e sunularak, 22 Temmuz 1913'te Enver Paşa komandasında Edirne'ye girdiler, I. Dünya Savasından sonra 15 Temmuz 1920'de Yunanlılar Edirne'ye karşı taarruza geçtiler. Yunanlılara karşı başlayan mücadele 25 Temmuz 1920'de Yunan ordusunun Edirne'ye girmesiyle Edirne işgal edildi. Bu işgal 2 sene 4 ay sürdü. İstiklal Savaşı'nda Anadoluda yenilen ordusunu kaybeden Yunan hükümeti 4 Kasım 1922'de Mudanya Mütarekesini imzalayıp Meric'in sol kıyılardan boşaltmak için söz verdi.

Yunanlılar mütareke sonucu adım adım çekildi. Türk ordusu 25 Kasım 1922'de Edirne'ye girdi. Edirne yeniden Türklerin oldu.

EDİRNE'NİN COĞRAFI DURUMU

Osmanlı İmparatorluğu'nun 2'nci başşehri olan Edirne, Marmara bölgesinin Trakya kısmında, Tunca, Arda, Meric çaylarının Meric adını aldığı verimli

ovanan kenarında kurulmuştur. $41^{\circ}41'21''$ kuzey enlemi, $26^{\circ}36'37''$ doğu boylarında bulunur.

Yurdumuzun kuzey-batısındadır. Yüzölçümü 6.300 km²'ye yakındır. Edirne ilinin nüfusu 1975 nüfus sayımı göre (ilçeleri ve köyleri ile 340.732 kişi) dir. Ortalama km² başına (54) kişi düşmektedir.

Komsu illeri Kirkclarelli ve Tekirdağ'dır. Kirkclarelli'nin Kofçagız, Babaeski, Pehlivanköy, Tekirdağ'ın; Hayrabolu, Malkara ilçelerileyi sınırlar. Güneydoğu Çanakkale'nin Gelibolu ilçesiyle sınırlar. İl'in kuzeyini Türkiye-Bulgaristan, batısını Türkiye-Yunanistan sınırları çevreler. Güneyinde Saroz Körfezi bulunmaktadır.

İlçeleri: Lalapaşa, Ipsala, Meric, Havsa, Uzunköprü, Keşan ve Enez'dir. Ulaşım karayolu iledir. Yakın doğuya Avrupa'ya bağlayan E-5 karayolu şehrin içinden geçmektedir.

Balkan Yarımadasının doğu yapısı içinde, Meric vadisi doğal bir koridor olarak ulaşımda tarihin eski devirlerinden beri, Avrupayı Asya'ya bağlayan ulaşım seridi, savaşların etkin olduğu geçmiş devirlerde orduların geçit yeri olmuştur. Bans devirlerinde ticaret, kültür merkezi olarak önemli bir yeri vardır.

YÜZEY ŞEKİLLERİ: 1453

İlimizin dağları; Enez-Ipsala sınırında bulunan Çandır dağlarının yüksekliği yaklaşık olarak 400 metreyi bulmaktadır. Yıldız dağlarının bazı etekleri de şehrin kuzey ucuna uzanmaktadır. Koru dağının bir kısmı da Edirne ili sınırları içindedir.

YAYLALARı:

- * Lalapaşa Yaylası.
Kuzey-doğu, Yıldız dağlarının 250 km. geçen yükseltisi güney-batıda 50 km. iner.
- * Turhan Bey Yaylası.
Doğudan batıya doğru eğilimlidir. Ortalama 150 m.dir. En yüksek tepesi Harami tepeSIDIR. Keşan deresi ve Koca deresi vadileri ile yarılmıştır.
- * Trak Yaylası.

Koru dağının batı yamaçlarından başlayan Keşan İçesini Büyükdoganca, Karlı, Çeltik ve Međicekby dolaylarında son bulan Saroz körfezinin kuzeyinde yer alan yayladır. 150 m. yükseltisi vardır.

OVALARI:

Kazanova, Akçadam, Ipsala, Uzunköprü, Keşan ovalarları.

VADİLERI:

Meric Nehri Vadisi,

Nehrin ortasından geçen Türk-Yunan sınır vadisinin geniş bir kısmını bize bırakır. Uzunluğu, 200 km.dir. Tunca Vadisi, 50 km.-yi bulur. Tabani geniş, yamaçları belirsizdir. Arda Vadisi, 1 km. uzunluktur. Ergenê vadisi, ilimizdeki uzunluğu 70 km. kadardır.

Ayrıca, Süleoglu, Pravadi, İskenderköy, Basaklılar, Keşan Deresi, Kocadere'nin vadileri bulunmaktadır.

EDİRNE CITY OF MONUMENTS

THE GATEWAY BETWEEN EAST AND WEST

HOSPITALITY IN EDİRNE

HUNTING IN THE EDİRNE REGION

HOUSES IN EDİRNE

TURKISH BATHS (HAMAMS)

Edirne, 18 km. from the Turco - Bulgarian frontier post of Kapikule, greets the traveller with "Hoş geldiniz", that is, Welcome to Turkey. This major city of historical and natural beauties reflecting various significant periods of Turkish history, is today capital of the province of the same name.

The region has a rich and varied history, the oldest vestiges being the dolmen type rock tombs of the Neolithic Period dating back to between 3000 and 4000 B.C., which can be seen at Lalapaşa, just 25 km. north of Edirne. The first settlers in the region are thought to have been the Traks. However the present day city of Edirne was founded by the Roman Emperor Hadrian in 125 A.D. under the name of Hadrianopolis, later known as Adrianople. Strategically placed at the juncture of East and West the city was the scene of many historic battles and was besieged by the Crusaders between 1101 and 1147 on their march to Jerusalem.

But in 1362 Edirne became a Turkish city when Sultan Murat I crossed the Dardanelles, captured the city and made it capital of the Turkish Empire. It was from here that sultan Mehmet the Conqueror planned the conquest of Constantinople, which then replaced Edirne as Imperial capital.

Despite the fact that Edirne was no longer the capital, the city continued to develop and in the 1600's it was the fourth largest city in Europe. With its fabulous mosques, palaces, hospitals, caravanserais, bridges, covered bazaars, hamams (Turkish baths) and houses, Edirne was second only to Istanbul as a city of monuments reflecting the Ottoman Turkish civilisation. The great Turkish architect, Sinan, created the most beautiful and famous monuments of the city. There are over 300 historical works in Edirne, and just to view the domes, minarets and monuments from the balcony of the Selimiye Mosque, or to wander around the historical buildings is evocative of a glorious past.

Edirne is unique as a frontier city connecting Europe and Asia. The Islamic World starts here and the transition is marked by the grand minarets and domes of the mosques on the skyline. The city also led the way to Ephesus on the historical Crusader route via Edirne - Hava - Uzun Köprü.

The green island city of Edirne, situated at the confluence of the Meric (Mariza), Tunca and Arda Rivers, is in a position to provide rest, entertainment and hospitality to travellers both coming from and going to Europe. It is not only a suitable stopping point for visitors, the city is a living example of the history and culture of the country reflecting the old Turkish life-style, traditions and civilisation.

Edirne is a rich region for hunting both on land and sea but before-hand hunters must apply for permission from the Directorate of Security and have an official from the Hunting Association present in the party.

Further details and information are available from the Regional Directorate of the Ministry of Tourism and Information.

There are a number of examples of the typical wooden houses and residences in the Ottoman style to be seen in Edirne.

Even today the construction, interior design, wood carving and utility of these houses, which were built according to the Islamic tradition with separate quarters for the women (HAREM) and men (SELAMLIK), are viewed with admiration.

Due to the emphasis placed on cleanliness in Islam, Turkish baths (hamams) are world famous.

At one time there were 33 Turkish baths in the city of Edirne. The most famous hamam is that of Sokulu Mehmet Paşa, named after the vizier of Sultan Suleyman the Lawgiver. It has been beautifully restored and is still in use today.

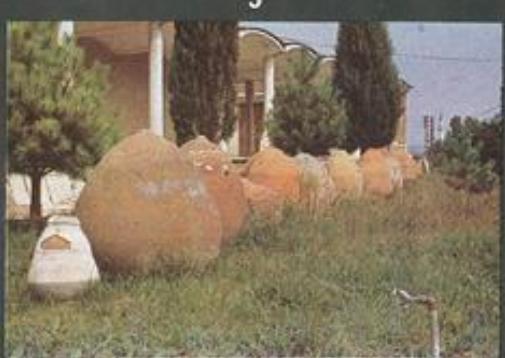
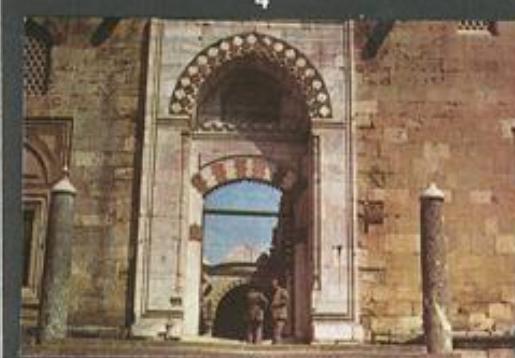
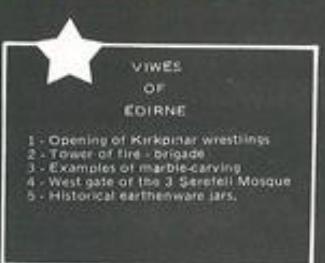
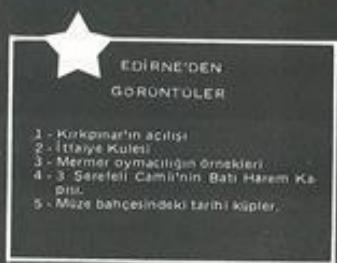
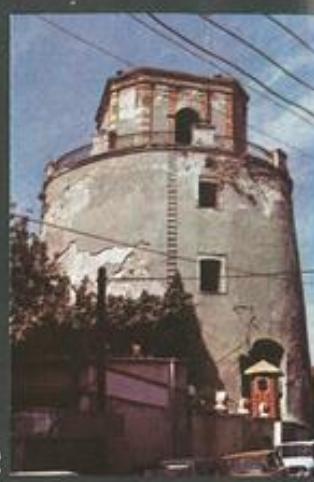
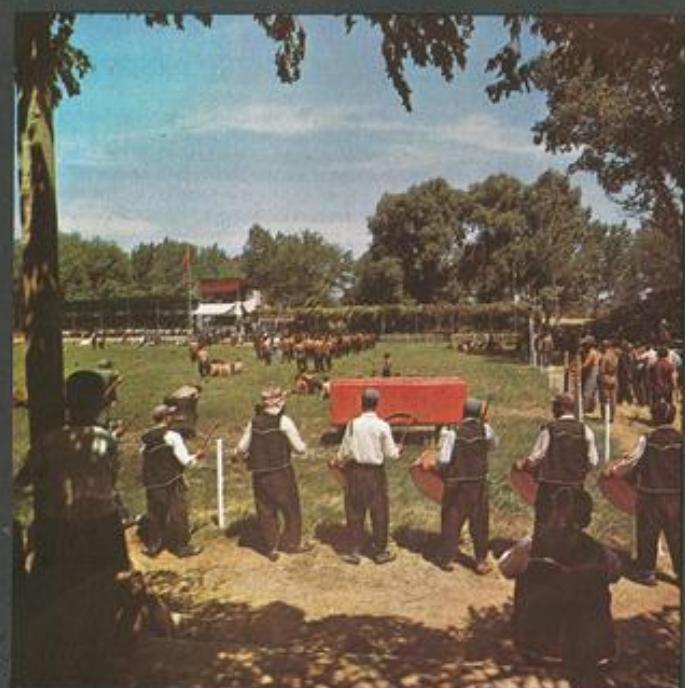
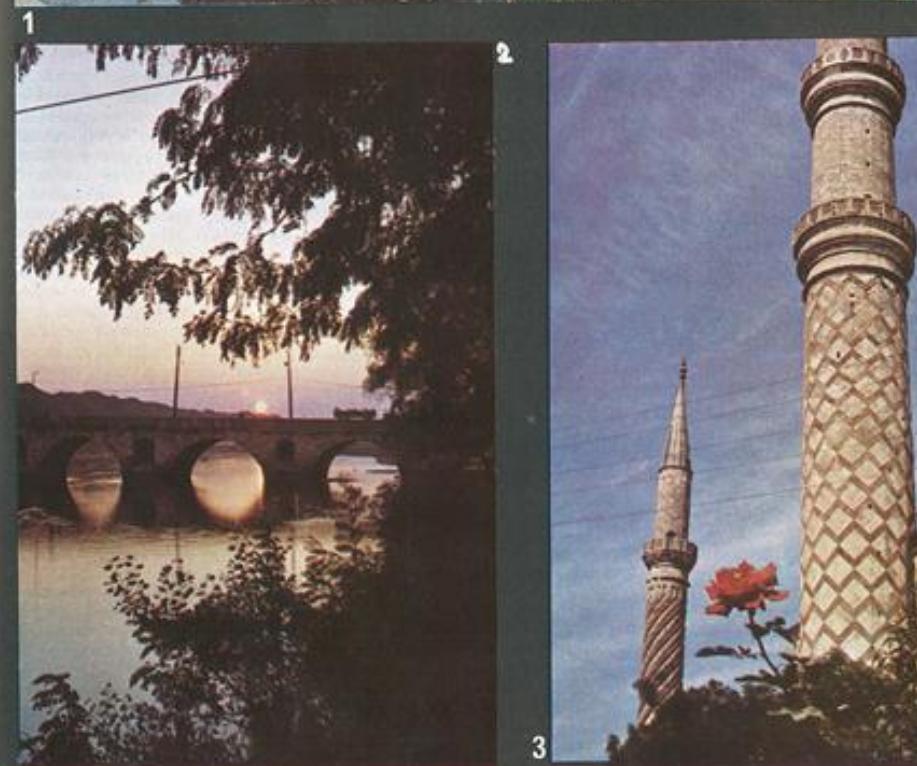
Edirne'den bir
görünüş

Meric Köprü
sundən görünüş

3. Serefeli Ca-
mili'nin buri-
mali minareti

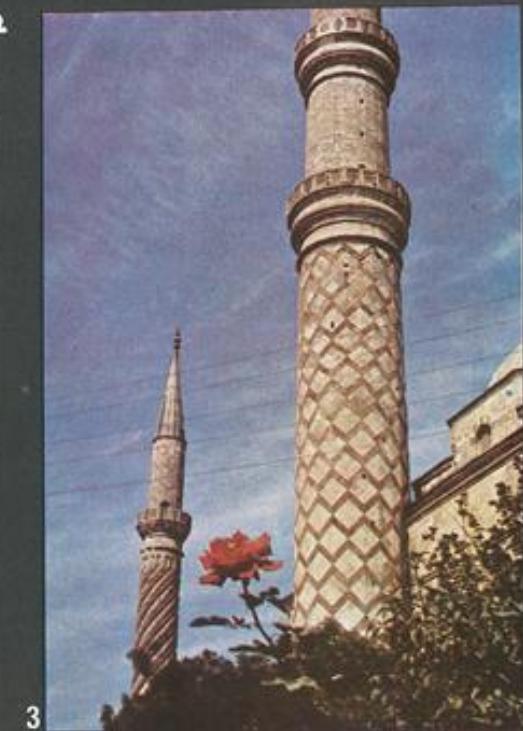
A view from
Edirne,
Sunset from
Meric Bridge

Two minarets
from 3. Sere-
feli Mosque

4

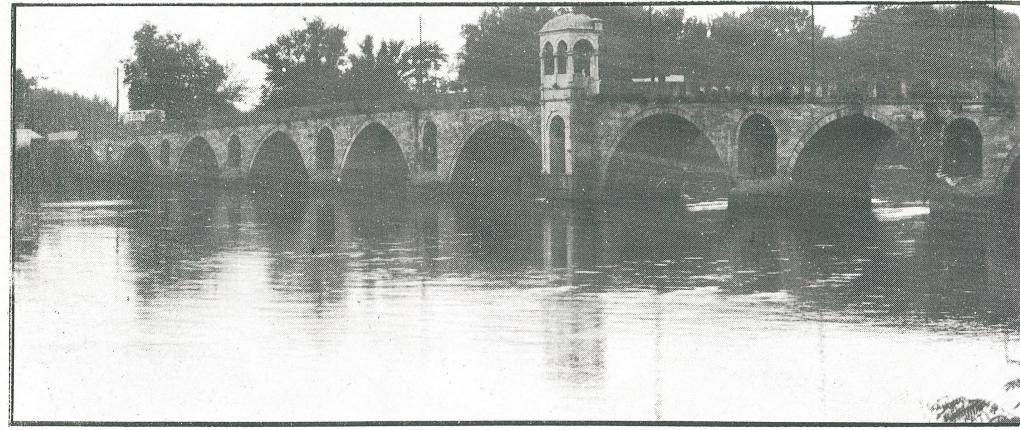
5

3

- 1 - Kırkpınar'ın açılışı
- 2 - İtfaiye Kulesi
- 3 - Mermer oymacılarının örnekleri
- 4 - 3. Serefeli Camili'nin Batı Harem Kapısı
- 5 - Maze bantçısındaki tarihi kapılar.

- VİYEVES OF EDİRNE
- 1 - Opening of Kırkpınar wrestlings
- 2 - Tower of fire - brigade
- 3 - Examples of marble-carving
- 4 - West gate of the 3. Serefeli Mosque
- 5 - Historical earthenware jars.

Meric Köprüsü - Meriç Bridge

GÖLLER:
Gala Gölü, 7,5 km²'dir derinliği 1 metredir.
Dalyan Gölü, 4 km²'dir derinliği 1,5 metredir.
Pamuklu Gölü 2,5 km²'dir derinliği 1 metredir.
Büyüktuzla Gölü 2 km²'dir derinliği çok azdır,
Tuz elde edilir.

Sığırçık Gölü 2 km²'dir, derinliği sığdır.
Küçüktuzla Gölü 1,5 km²'dir derinliği sığdır.
Büçürmeye Gölü 1 km²'dir, derinliği 1 metredir.
Taşaltı Gölü 1 km²'dir, derinliği (1 metredir)
Enez'in Altınkum; Keşan'ın Uzunkum adlı kum
salları vardır. Ayrıca ilimizde 23 tane gölet bulun-
maktadır. Altınyazı, Kadıköy, Süloğlu barajları faali-
yettedir. Kadıköy proje halindedir.

NEHİRLER:

* **Meric Nehri:**
Bulgaristan'dan doğar. Arda nehrini Arda Kule-
de, Tuncayı da Bülbül Adası denilen yerde alarak,
Ege Denizi'ne dökülür. Uzunluğu 211 km.dir. Rejimi
düzensizdir.

* **Tunca Nehri:**
Balkan dağlarının Yumrukçal tepesinden doğar.
Kızılık ovasını sular.

Suakaçlığı köyüne topraklara girer. Bülbül
adasında Meriç ile birleşir. Uzunluğu 48 km.dir.
Rejimi düzensizdir.

* **Arda Nehri:**
Rodop dağları eteklerinden doğar. Arda Kulesi
yörəsindən Meriç'e karışır. 170 km. uzunluğu vardır.

* **Ergene Nehri:**
Saray ilçesinden doğar. Balabancık köyü civar-
ında Meriç ile birleşir. Uzunluğu 100 km.dir. Rejimi
düzensizdir.

* **İKLİMİ:**
Edirne'nin iki tip iklimi vardır. Keşan, İpsala,
Enez ilçelerinde Marmara tipi, yazlar yağsızdır ve si-
cak, kışlar serin ve yağışlı, Edirne'nin merkez Lalapaşa,
Havsa, Meriç ilçelerinde yazlar sıcak zaman,
zaman yağışlı kışlar soğuk ve az yağışlı Trakya ge-
çit iklimi.

Sıcaklık Ortalaması:
Temmuz ayı ortalaması 25° kışın -20 dereceye
kadar iner.

Büyük Topluluğu:
İl topraklarımıza % 47'si tarım % 13ü ağaçlık
ve orman % 34 çayır ve mera % 6 ürün vermekten

topraklardır. Koru dağlarında çam ormanları, Istranca eteklerinde meşe ormanları iç bölgelerde su boyalarında söğüt ve karaağaç toplulukları dışında maki toplulukları görüllür.

TARIHI ESERLERİ

Edirne ve yöresinde yapılan tarihi ve arkeolo-
jik kazılarda eski Yunan-Roma-Bizans devirlerine ait
heykel, sikkه madeni eserler pismis toprak ve cam
kapılar bulunmuş ve Etnografa ve Arkeoloji Müze-
sinde sergilenmektedir. Bunun yanında etnolojik
olaran M.O. 3000-4000 yıl önceye ait Lalapaşa
ilçesinin Büyünlü, Hacılar, Donköy yakınlarında,
cilali taş devrine ait mezarlar bulunmuştur. Bu me-
zarlar iki tiptir. Birincisi taşların oda biçimine geti-
rilmiş şekli olan Dermenler, ikincisi; tek tek yüksek
taşlarla kurulmuş olan Menhir'lerdir.

Ayrıca, Çardakaltı yöresinde seramik parçaları,
tastan el değiirmenleri ve cilali baltalar bulunmuştur.
Günümüzde yapılan Enez kazaları da devam etmektedir.

Tarih öncesinden Tunca nehri kenarında dört kö-
se olarak inşa ettirilen ve her köşesinde bir kule, her
kule arasında da 4 köşeli 12 burç bulunan Edirne ka-
lesi, Roma İmparatorluğu Hadriyanus M.O. 117 yıl-
ında inşa ettirilmiştir.

Kulelerin adları: Büyüük Kule, Yelliburgaz Kulesi,
Germekapi Kulesi (Manyas Kulesi), Zindan Kulesi'ndir.

KAPILAR :
Kule kapıları, Taş kapıları, Kafes kapıları, Ağrın kapı-
sı, Manyas kapıları, Tavuk kapıları, Balıkpazarı kapıları, Orta
kapıları, Keçeciler kapıları, olarak 9 kapısı vardır. Sa-
at kulesi harici diğer kule ve burç kapılarından hiçbir
sey kalmamıştır.

1361 yılında Osmanlıların eline geçtikten sonra,
küçük bir kent olan Edirne gelişerek camiler, saraylar,
köprüler, kervansaraylar ile süslenerken canlı bir kül-
tür merkezi haline gelmiştir.

EDİRNE SARAYLARI :

* **Eski Saray (Saray-i Atik):**

I. Murat'in 1367'de yaptırdığı, yeri katı olarak
bilinmemekte ve eski askerlik dairesinin bulunduğu
arsada olduğu tahmin edilmektedir.

* **Yeni Saray (Saray-i Cedid):**

Simdiki Sarayı mevkiiindedir. Bab-ı Hümayın
Alay Meydanı, Mutfak, Babilssaade arz odası, cihan-i
hümâa kasrı, harem, enderun gibi kısımlardan ibaret-
tir. Kanuni Sultan Süleyman sonraları yeni binalar
ile ilave etmiştir.

KASİRLAR:

Cihannüma Kasrı, Kum Kasrı, Adalet Kasrı,
Terazi Kasrı, Bostancıbaşı Kasrı, Kafesli Kasır (İftâr
Kasrı); Demirtaş Kasrı'dır.

EDİRNE CAMİİLERİ:

* **HALEBİ CAMİİ:**

I. Murat tarafından Kazancılar Kapısı yanında
yaptırılmış, II. Murat zamanında yanına medrese ek-
lenmiştir. 1751'de depremde zarar görmüş, XIX. yüzyı-
lıda ortadan kalkmıştır.

* **ESKİ CAMİ: (ULU CAMİ)**

Adından da anlaşılabileceği üzere, Osmanlı mimari-
sinin Edirne'de günümüze dek kalmış en eski cami-
lerinden birisidir. Emir Süleyman Çelebi tarafından
(1403) tesis edilmiş, Musa Çelebi zamanında inşaata
devam edilerek sonunda Çelebi Sultan Mehmet taraf-
ından tamamlanmıştır. (1414) Yan kapı üzerindeki
kitabede mimarının Konyalı Haci Alâaddin ve kalfasını
da Ömer İbni İbrahim olduğunu belirtilmiştir.

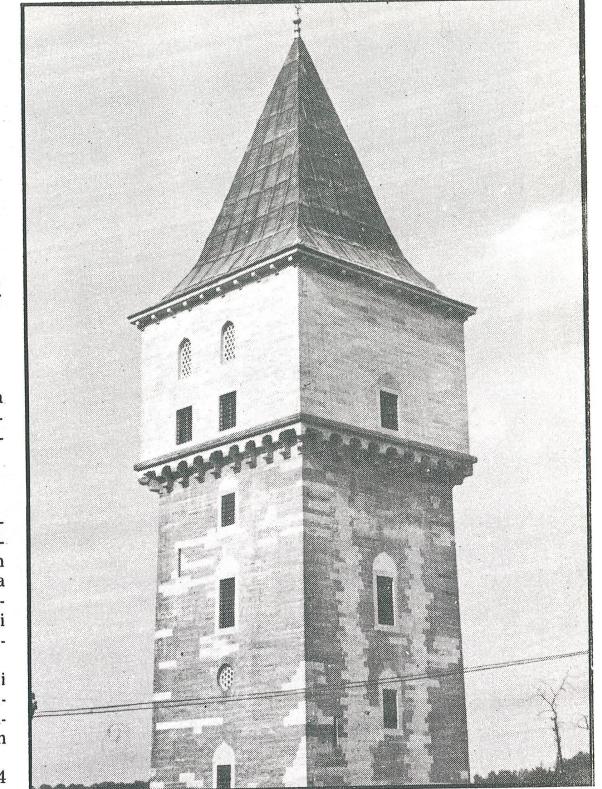
Edirne Eski Camii ise, aynı zamanda bir merkezi
kübbe ve merkezi kubbe taşıyan dört paye, dört duvar
üzerine dokuz kubbe ile kare biçiminde bir yapı-
dır. Kubbelerin yapılı orijinal 13 m.(capında yarım
küre biçimindedir.

Eski Cami'de 9 kubbe olmasına karşın, sadece 4
paye yapılmış olması Osmanlı mimarisinde mekanın
birleştirilmesi yolunda atılan ilk adım olarak tanımla-
bilinir.

Cami, 1748'de bir yangın, 1752'de bir zelzeleden
oldukça zarar görmüş. I. Sultan Mehmet tarafından
restor edilmiştir, ayrıca 1924 - 1934 yıllarında tek-
rar restorasyon görmüştür.

* **GAZI MİHAL BEY CAMİİ (1422)**

Gazi Mihal Bey tarafından inşa ettirilmiştir. Bul-

garistan sınırlarından şehre girerken sağ taraftadır.
Avluda bir imaret ile şadırvan vardır. Gazi Mihal
Bey'in mezarı caminin kible yönüne düşer.

* **SAH MELEK CAMİİ (1429)**

Şah Melek Paşa tarafından yaptırılmıştır. Gazi-
mihal Köprüsü'nden şehre girince hemen sağ tarafta-
dır. Tek kubbeli ve minarelidir. Caminin minaresi
yapısında XI. yüzyıldan kalın cinileri önemlidir.

Adalet
Kasrı -
Adalet Villa

PALACES IN EDİRNE

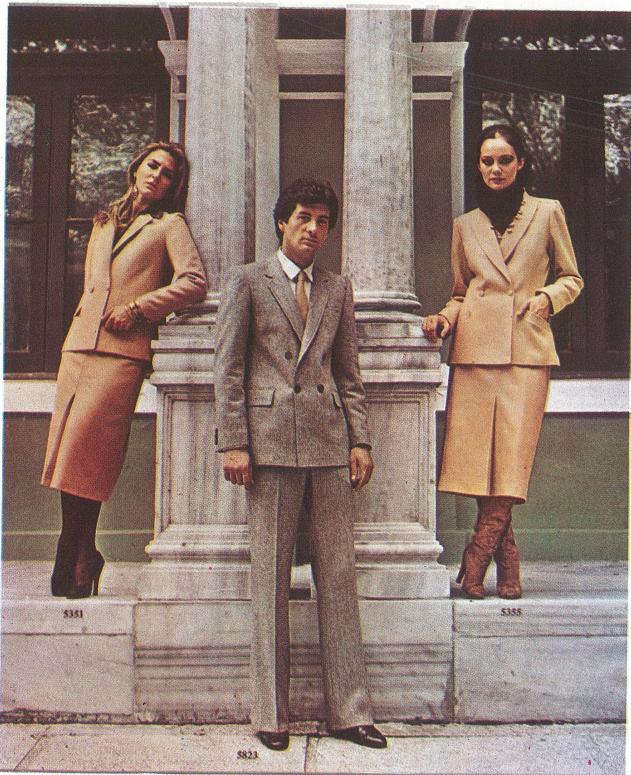
There are no less than 36 pavilions and villas of superior architectural
interest comprising the Empire Palace of Edirne, which is situated 2 km.
from the city on the banks of the River Tunca.

After the building of the first palace in 1430 the practice of building
a separate pavilion or villa for each successive sultan was adopted and over
hundreds of years the numerous royal buildings have added beauty and
interest to the area and made Edirne a unique city in this respect...

The most impressive feature of the interior decoration of the palace
were the Turkish faience tiles, most of which can be seen today in the
Victoria and Albert Museum in London.

Sarayı is a small green island set between the two tributaries of the
River Danube where the Byzantine Princes used to hunt. The gardens were
famous for the tulips, hyacinths, narcissus and Arabian Jasmine.

The most outstanding feature of the palace from a technological point
of view was the central heating system of the palace which was installed
400 years ago.

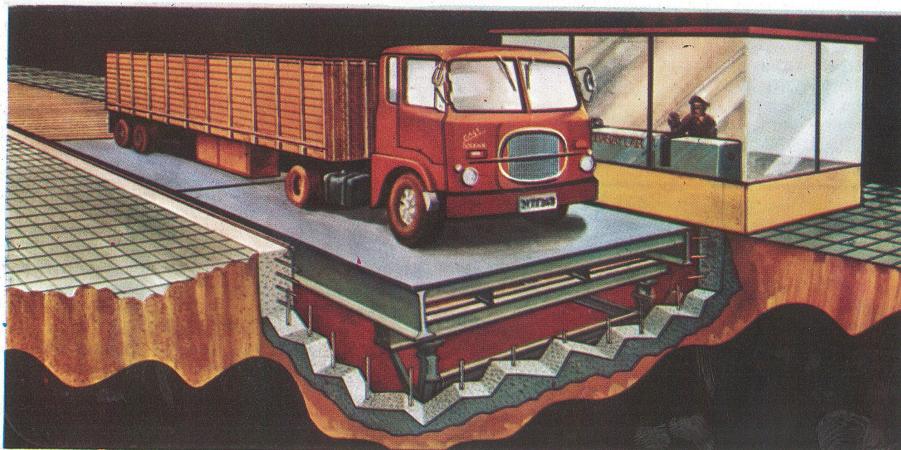
nisanlık
ve
gelinlik
giyimde
edirne

mevsim

magazaları

Mehmet İRİŞ

Saraçlar Cad. 189/191
TEL: 1736/2659 EDİRNE

TUNAYLAR'ın 50 Tonluk Treyler Kantarı Klüçükdüllük Köyü'nde
çiftçilerimizin hizmetinde. TEL: 1736 - 3559

* BEYLERBEYİ CAMİİ: (1429)
Sultan Murad'ın Beylerbeyi Yusuf Sinanettin Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapımında çok değişik bir plan uygulanmış cami, son yıllarda onarılmıştır.

* MURADİYE CAMİİ:

Şehrin kuzeydoğusunda yüksek bir tepe üzerinde II. Sultan Murad tarafından Mevlevihane olarak yaptırılmış (1436) ve sonra yine aynı Sultan tarafından cami haline getirilmiştir. Mimari bilinmiyor. İznik ve Bursa'da görülen (tarst) planına uygulanarak yapılmış ve zamanla sisteme bir gelişme olmuştur.

Mihrab kısmı Eski Camideki gibi, öndeki kubbe ise Türk içgenleriyle Bursa'daki örneklerle benzemektedir. Caminin önünde 5 gözlu son cemaat yeri ve avlusunda bir şadırvan bulunmaktadır. Caminin asıl karakteristiği zengin ve nadide çinleridir.

Çinilerin görkemli mihrabda daha da artar. Hakkim renk sandır. Bursa Yeşil Cami ve türbesindeki örneklerle birlikte Osmanlı çiniciliğinin XI. asır ilk yarısında meydana getirdiği en önemli eserlerdendir.

II. Sultan Murad, camının sol tarafında büyük bir ibadet mevlevi tekkesi ve semahane yaptırmıştı. Ne yazık ki bunlar tamamen kaybolmuştur.

THE
MOSQUES

During the 17th century there were no less than 360 mosques and chapel mosques in Edirne. Among the domes and minarets of all these mosques, dominating the city are the four huge minarets of the Selimiye Camisi. It was built by Sinan, Turkey's greatest architect, who succeeded in realising his dream of surpassing the dome of St. Sophia in Istanbul, for this 31.5 meter dome is 4.5 meters wider than that of St. Sophia.

The interior of many of the mosques are beautifully decorated in Seljuk and Ottoman tiles, frescoes and calligraphy.

Apart from the Selimiye Mosque, Sinan designed and built six other mosques in the city.

* SÜLEYMANİYE CAMİİ (1548)
Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden Süleyman Paşa tarafından yaptırılmıştır. Tunca Nehri kıyısındaki Bostanpazarı semtinde, bir minareli tek kubbeli bir camidir. Üç kubbeli "son cemaat" yeri ile minaresi yükiktür.

* SÜLE ÇELEBİ CAMİİ (1560)
Hacı Süle isminde bir zat tarafından yaptırılmıştır. Kubbenin zelzelede yıkılması üzerine ahşap bir çatı ile örtülmüştür.

* SELİMİYE CAMİİ: (1568 - 1574) - (1569-1575)
II. Sultan Selim'in emriyle Mimar Sinan tarafından 6 yıllık bir sürede yapılmıştır. Türk - Osmanlı mimarisine büyük boyutlar getirmiştir. Tek büyük kubbe, tek mekan sistemi getirmiştir. 31,5 metre çapındaki büyük kubbe, 8 paye ve bunların arasındaki kemerler üzerine oturtulmuştur.

"Selimiye'deki mekan tesiri, büyülük, yükseklik, topluluk ve ışık tesiri bakımından yeryüzündeki bütün yapıların üstündedir."

Mimberdeki mermer ustalığı, yekpare mermerden oyularak meydana getirilmiştir. Çok değerlidir.

Osmalı - Türk çinlerinin en değerleri Selimiye Camii'nde bulunmaktadır. Hünkâr mahfili ve mihrap çağın en değerli çinleriyle kaplıdır. Cümle kapısı mermerden yapılmış çok görkemlidir. Selimiye'nin minareleri şerhın hemen hemen her yerinden görülür.

Dört minaresi vardır. Üçer şerefeli, üçer yolludur, her şerefeye ayrı yoldan çıkarılır.

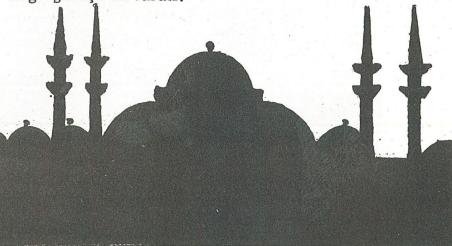
Kapladığı yer: Külliye ile birlikte 22.202 m²
Camii içi: 1620 m²
Camii harem: 2475 m²

Yerden kubbenin kilit taşına olan yüksekliği: 43,28 M.
İnşası için devrinde 27.760 akçe harcanmış. Bütün kesin değeri saptanamıyor.

* ÜÇ ŞEREFELİ CAMİİ:
II. Sultan Murad tarafından (1438 - 1442) yılları arasında yaptırılmıştır; mimarı bilinmemiyor.

Camii, avlunun köşelerine konmuş dört minareye sahiptir. Minareler değişik görünümlüdürler, kuzeye düşen bürmeli minare bazı Selçuk ve Filibe'deki imaret camiinde olduğu gibi spiral olarak kırılmıştır. Batı tarafındaki minareler karakteristiktiler. Camiye adını veren "Üç Şerefeli Minare", üst üste sıralanan kırık katlar, zigzaglar halinde dekorlanmış birbirine dokunan köşeler arasında rombik sahalar meydana gelmiştir.

Her üç şerefeye ayrı yollardan çıkmaktadır. Tahminen 67, 62 metre ya da bazı kayit ve ölçümleme göre 72 metre yüksekliğinde olan bu minarenin dünyanın en geniş ve en yüksek ikinci minareyi olduğu görüşü de vardır.

* MEZİT BEY CAMİİ: (1442)

Mezit Bey isimli bir kahraman tarafından 1442 yılında yaptırılmıştır. Evvelce minaresi yesil renkli çinlerle kaplı olduğu için ismi de Yeşilce Camii'dir. İmaret ve darphaneleri tamamen yıkılmıştır.

* AYŞEKADIN CAMİİ (1469)

Çelebi Sultan Mehmed'in kızı Ayşe Hatun tarafından yaptırılmıştır. Tek kubbeli küçük bir camidir.

* SİTTİ SULTAN CAMİİ (1482)

Saray bahçesinde (sarayıçinde) bir bölüm ayrılarak Fatih'in eşi Sitti Hatun adına yaptırılmıştır. Sultan Camii adı ile de anılır. Camiinin yanında sonraları, Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Sarayı yaptırılmıştır. Tek kubbe ve bir minareyle kurulan camide diniendicili bir hava vardır.

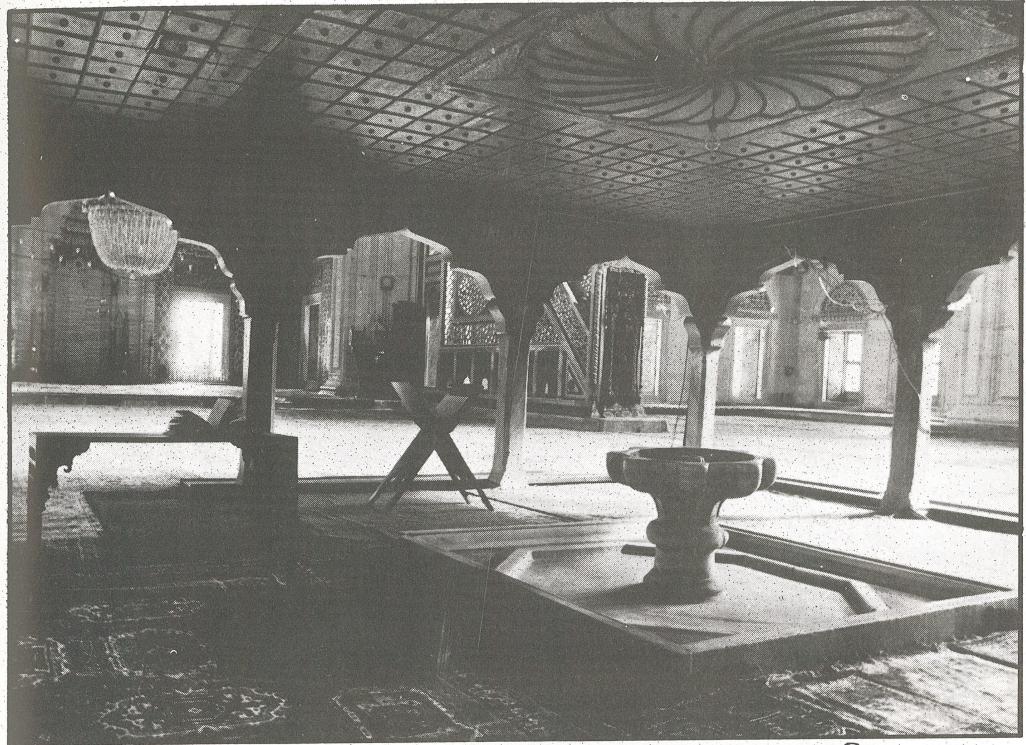
* LARİ ÇELEBİ CAMİİ (1514)

Ları Çelebi tarafından inşa ettirilmiştir.

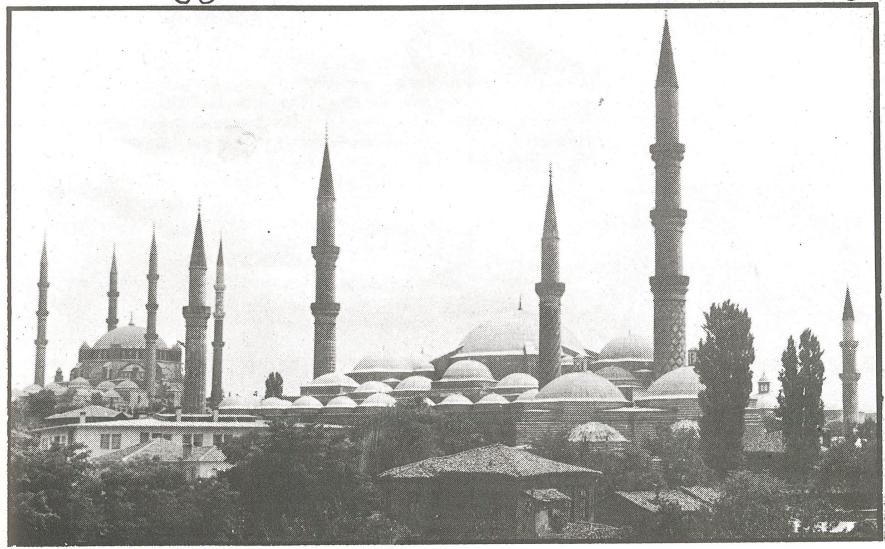
* KADI BEDRETTİN CAMİİ (1530)

Tek kubbeli olarak yaptırılmış olan cami, 1752' deki depremden büyük zarar görmüş ve kubbesi yıkılmıştır. Yapılan onarında üstü çatı ile örtülmüştür. 1953 depreminden sonra da ahşap çatı yerine kubbe yapılmış ve "son cemaat" yeri kubbeleri tamamlanmıştır.

Selimiye
Camii iç
görünüşü
Inside view
of Selimiye
Mosque

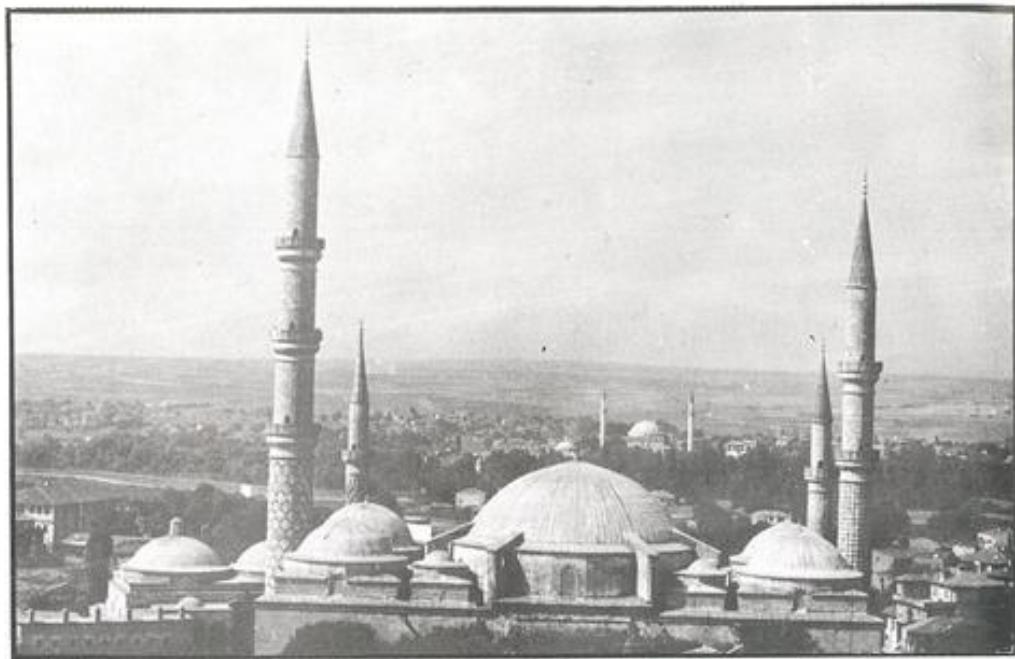

Selimiye Camii müezzin mahfili altı - Inside view of Selimiye Mosque

3 Şerefeli
Camii -
3 Şerefeli
Mosque

3 Serefeli
Camii'nden
2. Beyaz
Camii'nin
görünüşü

View of 2.
Beyazıt
Mosque
seen from
3 Serefeli
Mosque

Kubbeler, kubbeler - Domes and domes

* II. BEYAZIT CAMII VE KÜLLİYESİ:

Türk - Osmanlı devrinin en büyük içtimai ve sosyal kuruluşlarından biridir. II. Sultan Beyazıt'ın emriyle Mimar Hayrettin tarafından 1484 - 1488 yıllarında inşa edilmiştir. Önceleri "Dar ü Şifa" olarak kurulmuş, sonradan halkın isteği üzere camiye dönüştürüldüğü kaydına rastlanır. Külliye alanında giderek 7 seksiyon (departman) haline getirilerek dünyadan en ideal rehabilitasyon ünitelerinden birini้านde barındırdığı gibi sonradan gerek adı geçen bu rehabilitasyon kısmı ve gerekse eserin tümü her bakımından özellikle Avrupa'nın ve diğer ülkelerin mimarlarına ışık tutacak bir kaynak olmuştur.

Büyük camiler, medrese, imaret, sübhan mektebi, türbelerden meydana gelen yapı kompleksleri karşılık yapsalar ile beslenen bu binalar külliye adı verilmiştir.

II. Beyazıt Külliyesi, Gurlitt'in "Die Bauten des Adrianopolis" (Edirne'nin yapılan) adlı eserinden aldığı bilgilere göre şu ana ünitelerden oluşuyor:

1 - Cami, 2 - Tabhaneler, 3 - Cami avlusı 4 - şadırvan, 5 - Darüşşifanın avlusı, 6 - Rub hastalarının tedavi olunduğu kısmı, 7 - Tip medresesi, 8 - Helâlar, 9 - Dış kapı ve çesme, 10 - Kiler, 11, 12, 13 - İmaret, Fodla firını ve munihane.

Oktay Aslanapa'nın Edirne'de Osmanlı Devri Abideleri adlı eserine göre bu külliye; bir cami, bir tip medresesi, bir darüşşifâ (bastane), bir imaret, bir hamam, bir matbah, erzak depoları ve diğer kısımlarından oluşup, çok geniş bir alan kaplamaktadır.

100 kubbe'den oluşan bu büyük kompleks içerisinde cami 21,5 m. çapındaki kubbesiyle küçük blok

Şifahane'nin
kübbe görüntüsü

Dome of Lunatic
Asylum

THE YILDIRIM BEYAZIT COMPLEX (LUNATIC ASSYLUm)

This complex, the second assylum of Turkey, is in Edirne. The complex was built in 1484 by Sultan Beyazit and it was much ahead of its time in treatments used, such as therapy with the sound of water, musical therapy and the most modern medicines of the day.

The hospital had a large and competent staff relative to the standards of the day with two surgeons, one eye specialist, one ear, nose and throat specialist, one neurologist and a twelve person musical band. Among the buildings of the complex were a clinic, an external diseases clinic and a pharmacy.

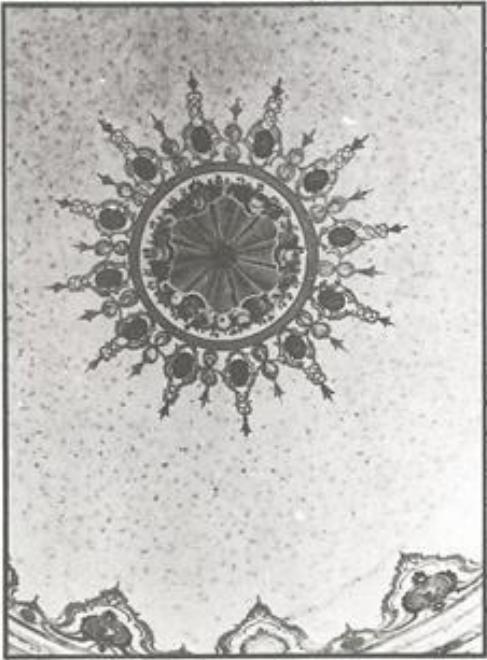
This complex and the nearby medical faculty are two of the most interesting works in the city and were renowned for their modern ideas. Lady Montague, the wife of the British Ambassador, had her children vaccinated against small-pox here in the 17th century.

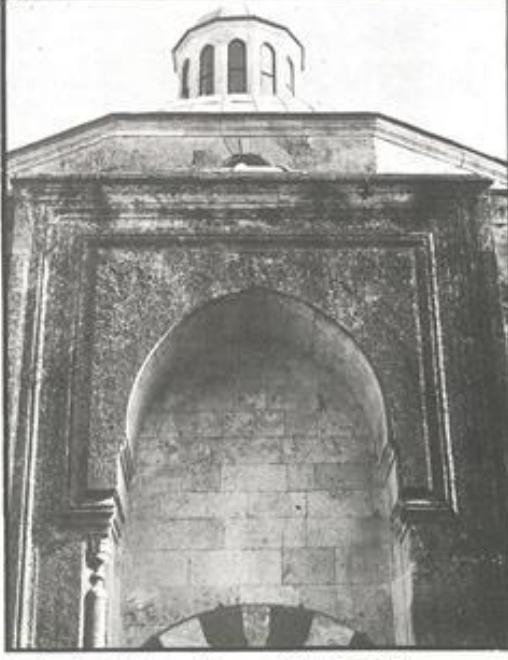
Tip Medresesi (Müderrishane, kütüphane ve öğrenci sınıf odalarıyla) - Historical medical school, with library and classrooms.

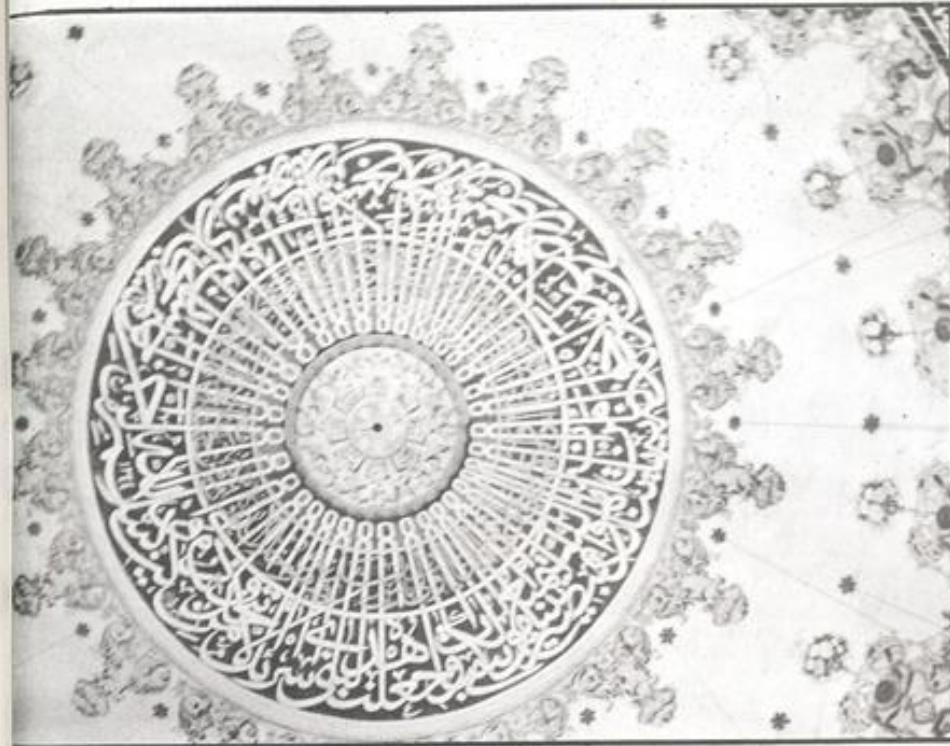
2. Beyazıt Camii - 2. Beyazıt Mosque

2. Beyazıt Camii kubbesi - Dome of 2. Beyazıt Mosque

Darüşşifa giriş kapısı - Entrance of Lunatic Asylum

2. Beyazıt
Camii'nin
kübbesi
süslemesi

Inside of
dome of 2.
Beyazıt
Mosque

* DEFTERDAR MUSTAFA PAŞA CAMİİ:
Kanuni'nin ve II. Sultan Selim'in Defterdar'ı olan Mustafa Paşa tarafından, Mimar Sinan'a yaptırılmıştır. 1752 depreminden çökken kubbe, ahşap bir çatı ile örtülmüş, 1952 depreminden sonra da yeniden kubbeli hale getirilmiştir. Bu onarım sırasında üç kubbeli son cemaat yeri eklenmiştir.

* ŞEHİH ÇELEBİ CAMİİ:
Mimar Sinan tarafından yapılmıştır. Tek kubbeli tek minareli bir camidir. Yıldırımdan yıkılan minaresi 1935 yılında yeniden yaptırılmıştır. Akustiği ve kubbe sisleri çok güzeldir.

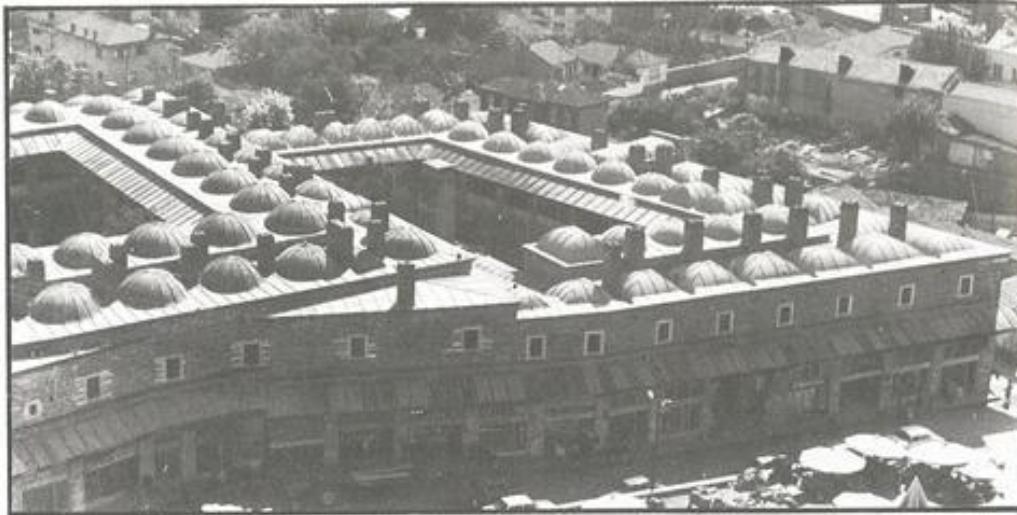
* KİLİSE CAMİİ:
Kiliseden bozdurularak yapılmıştır. 17. yüzyılda yıkılmıştır.

* YILDIRIM CAMİİ:
Kilise temelleri üzerine kurulmuştur. Yanında imareti ve hamamı vardır. 1878 Rus işgalinde mermere halkalan ve çinileri yağma edilmiştir.

* DARULHADİS CAMİİ: (1434)
II. Murat zamanında 1434 yılında medrese olarak yaptırılmış sonrasında camiye çevrilmiştir.

* YAHUDİ HAVRASI:
Kaleici mevkide olup 1902-1903 yıllarında inşa edilmiştir. Sabah, öğle ve akşam olmak üzere günde üç defa ibadete açıktır.

* SVETİ GEORGİ ORTODOKS KİLİSESİ:
Edirne'nin Kırık semtinde, orta çukur mahallesinde, Bulgarlar tarafından inşa edilmiştir. (1880).

6 Mayıs'ta Hidrellez yortusu yapılmaktadır.
3 Kasım 1889'da dekore edilen kılisedeki yazalar,
Slav Bulgaresi ile yapılmıştır. Daha önce aynı yerde
bulunan Rum kilisesinden kalma bazı tablolar vardır.

Sultan Hamit kılıçının bulunduğu yeri Hıristiyanlar hibe etmiştir. Kilise ibadet için Pazar günleri saat 10.00'a kadar açıktır. Yılda 2 kez İstanbul'dan gelen rahip ayını idare etmektedir.

HANLAR :

* TAŞ HAN:

Edirne'de ayakta kalan tek handır. Sokullu Mehmet Paşa, Mimar Sinan'a yapmıştır. Üç şerefeli camiye karşı, Sokullu Hamamı'na bitişiktir. Bugün otel olarak kullanılmaktadır.

Eskiiden 15 büyük han olduğu ve hepsinin yıkıldığı söylenen.

KERVANSARAYLAR :

* RUSTEM PAŞA KERVANSARAYI:

Kanuni Sultan Süleyman zamanında Rüstem Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yapıcısı Mimar Sinanıdır. İki katlı olarak kurulmuş, birinci kata 39, ikinci kata 41 ada yerleştirilmiştir.

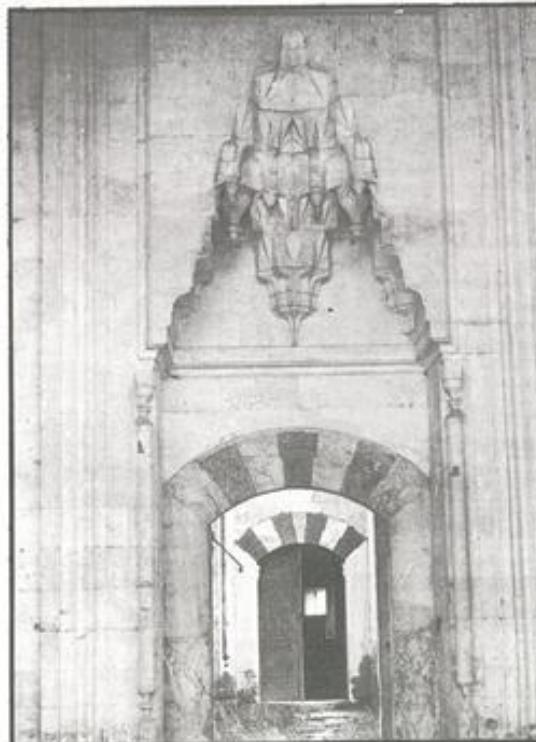
On bölümle 20 dükkân sıralanmıştır.

Kervansarayın büyük bölümünün avlusunda şadırvan istilene ahşap olarak kurulmuş bir cami vardı. Kervansaray odaları, yüzlerce yıl han olarak kullanılmış, daha sonraları da buradan Edirne tükccarları yararlanmıştır. Küçük bölümün alt kısmında bir süre kervanların deve aharı olarak kullanılan bir bölümü daha vardır.

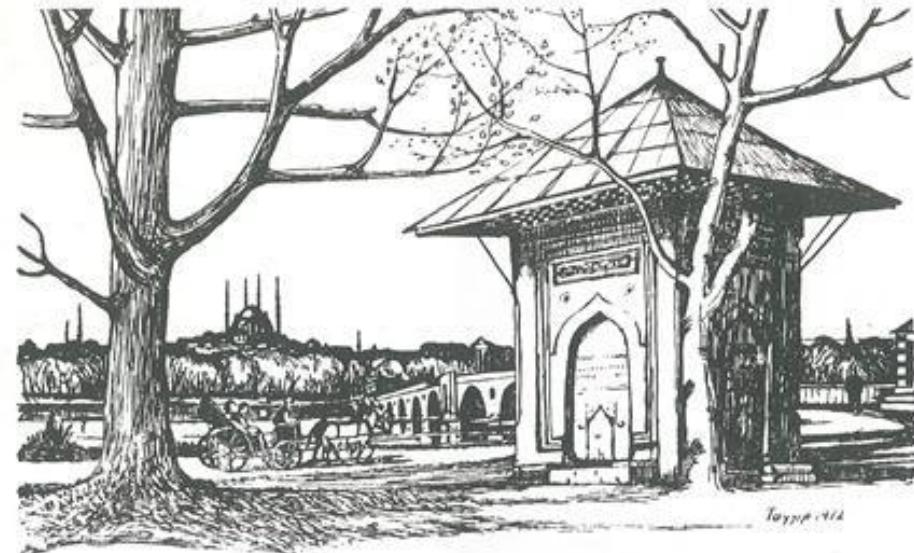
1972 yılında günün modern anlayışına uygun biçimde dekore edilen kervansaray, otel olarak kullanılmaya başlanmıştır.

* EKMEKÇİOĞLU AHMET PAŞA KERVANSARAYI:

Halk arasında "Ayşe Kadın Hanı" diye anılan bu kervansaray, 1609'da Edirne Defterdar Ekmekeçioğlu Ahmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Düşük kanallardan bazıları bugün kullanılmakta ise de ancak büyük bir onanım gördükten sonra yararlanılır duruma gelecektir.

2. Beyazıt Camii yan kapısı - Side entrance of 2. Beyazıt Mosque.

Tayyip 412

DIE STADT EDIRNE ALS DENKMAL

Die Stadt Edirne heißt Sie willkommen. Wie Ihre Reise, so beginnt auch die Kulturgeschichte unseres Landes in dieser nahezu wichtigsten Stadt der Türkei.

Nur 25 km. nördlich entfernt von Edirne befinden sich im Landkreis Lalapascha noch heute prisenförmige Dolman - Grabsteine, die auf 3-4 Tausend Jahre v.Chr. (Jungsteinzeit) zurückzuführen sind. Die ersten Einwohner dieser Region nannte man "Thraken". Im 11. Jahrhundert n.Chr. wurde die heutige Stadt mit dem Namen "Hadriana-polis" vom römischen Kaiser Hadrianus errichtet. Mehrmals wurde sie mit Überfällen heimgesucht und schliesslich während der Kreuzzüge im Jahre 1101 - 1147 besetzt.

Seit 1362 ist die Stadt Edirne unter türkischer Herrschaft. Bis zur Eroberung Istanbuls durch Fatih Sultan Mehmet war sie Hauptstadt des osmanischen Reiches. Hier wurden die Eroberungspläne für Istanbul ausgearbeitet.

Trotz Verlegung der Hauptstadt nach Istanbul entwickelte sich Edirne rapide und wurde im 16. Jahrhundert zur viertgrössten Stadt Europas. Unzählige Bauten wie z.B. Moscheen, Serail - Anlagen, Karawanserei, Brücken, Basare, Bäder und Wohnhäuser verhalfen ihr gleichfalls zum Ruhm als 2. wichtigste Stadt der Denkmäler der türkisch - osmanischen Kultur. Der bedeutenste Bauherr des Osmanischen Reiches "Sinan" schuf hier seine grössten Werke, die weltweiten Ruf errangen. Der Ausblick aus den Fenstern der Minaretten und Kuppeln des Gotteshauses "Selimiye" auf die Stadt, sowie seine anziehend hervorragenden Kunstwerke bezaubern jeden Besucher und verleiten ihn zu einer Art Traumwelt voller Vergangenheit. Über 300 historische Werke zählt man noch heute in dieser Stadt.

OST UND WEST TREFFEN SICH AN EINEM TOR

Unseer Stadt ist das einzige Grenztor auf dem Landweg, dass Europa, Asien und Afrika miteinander verbindet. Hier beginnt nun die islamische Welt. Ausserdem verläuft die historische Strecke der Mekka - Pilger über Edirne - Hava - Uzunköprü in den Süden und richtet sich nach Ephesus.

DIE GASTFREUNDSCHAFT IN EDIRNE

Edirne, die Stadt die sich auf einem Stück Natur, zwischen drei Flüssen erstreckt bietet den Ein- und Ausreisenden die Gelegenheit zur Erholung. Sie zu bewirten und Möglichkeiten der Übernachtung. Sie bietet den Reisenden nicht nur eine erste Raststätte sondern auch das türkische Leben, Tradition und Kultur.

SCHLÖSSER IN EDIRNE

Die meisten Schlösser, die in 2 km Entfernung vom Stadtzentrum langt dem Fluss Tunca erbaut wurden, bestehen aus 36 verschiedenen Werken wie z.B. Lustschlösser, Serails und Landhäuser.

Dem ersten Schloss, dass 1430 errichtet wurde folgten für jeden regierenden Sultan weitere Schlösser und Alleen. Hiermit ist ein gutes Beispiel gegeben um zu erkennen was für eine außerordentliche hohe Stellung diese Stadt viele Jahrhunderte lang trug.

Wichtigste Innenarchitekturen und Schmückereien in Schlössern sind die sehr oft angewandten türkischen Fliesen- und Keramikarbeiten. (Die meisten davon sind heute noch im Victoria - Albert Museum London).

Die jetzigen Anlagen des Sarayı waren einst mit ihren Hyazinthen, Rängelblumen und Narzissengärten weltweit bekannt.

Die vor 400 Jahren errichteten Serails waren schon damals mit einem zentralen Heizsystem ausgerüstet, was noch in unserer Gegenwart von einer beachtenswerten Technologie zeugt.

STEINBRÜCKEN

Edirne, umgeben mit den Flüssen Arda, Tunca und Maritsa ist eine Inselstadt. Aufgrund Dessen besitzt sie 8 Steinbrücken. Seit 6 Jahrhunderen werden diese Brücken noch befahren, von denen die meisten der berühmte Bauherr Sinan errichten liess.

GESCHLOSSENE BASARE

Diese sind Ein-, Verkaufs- und Produktionszentren. Hier kann man Goldschmiedearbeiten, Lederwaren, Baumwollstoffe, Wollwaren, Seidenstoffe, Teplice, Parfümerien und Gewürze erwerben. In manchen dieser Geschäfte stellt man verschließende Holzschnitzereien, Schuhwaren, Leinenstoffe, Segeltücher, Juwelenschlüsselarbeiten, Farbereien und sonstig handwerkliche Künste her.

Die wichtigsten Basare sind folgende: Ali Pascha Carsisi, Bedesten, Arasta Carsisi und Havucular Hanı.

Ferner sind Schafkäse, türkischer Marzipan (Bademzmesi), Sässmilch Erzeugnisse und Fettpeisen einige der vielen Delikatessen und Geschenkartikeln. Sie werden in den Basars und Umgebung angeboten.

KARAWANSEREI

Diese haben im sozial-ökonomischen Bereich eine vielfältige Rolle des seldschukisch-ottomanischen Reiches der heutigen Türkei dargestellt.

Die Karawansereis waren wichtigste Sozialbauten mit grossen Raststätten, Einkaufszentren und Kulturaustauschstätten, die Asien - Europa und Afrika miteinander verbanden. Heute könnte man diese mit grossen Hotels und Einkaufszentren vergleichen.

Noch heute ist der Rüstempaşa Kervanseri mit seinen 100 Zimmern in Betrieb. Ausserdem empfiehlt es sich den Ahmet Pascha Kervanseri mit seinen 200 Zimmern und den 2 Salons mit 2000 Quadratmetern zu besuchen.

Im XVII. Jahrhundert befanden sich 360 Moscheen und Gotteshäuser in Edirne. Einen ganz besonderen Platz nimmt unter den Moscheen und Minaretten die Sultan Selim Camii ein, welche die zweithöchste Kuppel der Welt besitzt. (Diese Kuppel ist im Vergleich zur Istanbuler Hagia-Sophia Moschee im Grundriss um 4,5 m breiter).

Im Inneren sind die Gotteshäuser mit kunstvollen Email- und Hand - arbeiten wie Fresken und Schriften der seldschukisch-ottomanischen Zeit geschmückt.

Ausser der Selimiye Moschee hat der berühmte Bauherr Sinan weitere sechs Moscheen entworfen und errichten lassen.

TRADITIONELLE OLRINGKÄMPEFTE UND FESTE

Die berühmteste türkische Sportart unserer Vorfahren ist das traditionelle Ringen, dass jedes Jahr in der 2. Woche des Monats Juni veranstaltet wird. Unter Begleitung von jubelnden Zuschauern, Pauken und Trompeten begießen sich die Ringer auf den Rasen und ölen sich mit Olivenöl reichlich ein. Um zu siegen müssen sie sehr geschickt und erfahren vorgehen, da alleine die Kraft des Ringers in diesem Sportart nicht ausreicht. Nachdem der Sieger bekannt gegeben wird behalt er seinen Titel für ein ganzes Jahr.

Wagen den Kirkpinar Ringkämpfen veranstaltet die Stadt eine Woche lang weitere Feste mit Folklore und kulturellen Ausstellungen.

DAS YILDIRIM BEYAZIT KOMPLEX - KRANKENHAUS FÜR GEISTSGESTORTE

Das zweite türkische Krankenhaus für Geisteskranken (DARUSSAFAKA) befand sich in Edirne. Das durch Wasserklange, Medikamente und Musik heilende Krankenhaus wurde 1484 von Sultan Beyazit erbaut.

Hier waren 2 Chirurgen, 1 Augenzarzt, jeweils 1 Arzt für Innere und Äussere Krankheiten, 1 Hals - Nasen - Ohrenarzt eine Apotheke, ein Nervenarzt und eine Gruppe mit 12 Musikern beschäftigt.

Dieses Krankenhaus das soziale Dienste leistete war mit seiner angebauten medizinischen Fakultät das interessanteste Bauwerk dieser Stadt. (Anfang des XVII. Jahrhunderts liess die englische Botschafterin Lady Monteque, die hier 2 Jahre lang lebte erstmals ihre Kinder gegen Pocken impfen.)

EDIRNES JAGDSÄISON FÜR TOURISTEN

Unsere Stadt besitzt auch eine schöne Gegend wo Land- und Wasserjagd betrieben wird. Jagdliebhaber, die diesen Sport betreiben möchten, sollten vorher vom Jagdverein einen Begleiter anfordern. Ausserdem ist von der Polizei eine Beschleierung erforderlich. (Avilar dermeğinde mühmandar, emniyet müdürlüğünden izin belgesi).

Naheres erfährt man vom Touristeninformationszentrum in Edirne. (Tursizm bölge müdürlüğü Danışma büroları).

HÄUSER UNSERER STADT

Einen beachtenswerten Teil der osmanischen Holzbau-Architekturen stellen die häufigen Paläste in Edirne dar.

Nach islamischer Tradition werden diese Bauten, die in Harem (für Frauen) und Selamlık (für Männer) geteilt sind, mit ihrer Bauform, Innen-dekoration und Gebrauchlichkeit noch heute mit Bewunderung betrachtigt.

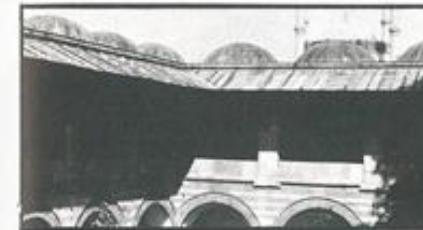
TÜRKISCHE BÄDER

Diese sind mit ihrer Sauberkeit und Hygiene sehr berühmt.

Es gibt 33 Bäder dieser Art in Edirne. Das angesehenste ist Sokullu Mehmet Pascha Hamam. (der Name des einst osmanischen Wesirs von Sultan Suleyman.)

COVERED BAZAARS

As a former imperial capital and situated at the cross-roads between East and West, Edirne has always been a commercial trading centre possessing a number of covered bazaars with shops and work-shops. The 15th century bedesten (covered bazaar) is roofed with cupolas, and even today one can buy jewellery, shoes, cotton cloth, woollen and silken materials, carpets, rugs, essences and spices from the bazaars. Among the handicrafts at the bazaar are wood-carving, material, leather goods, linen-hemp work, manufactured dyes and many other goods.

EDİRNE'NİN ÇARŞILARI :

* ALİ PAŞA ÇARŞISI :

Kanuni Sultan Suleyman'ın son zamanlarında sadrazamlık eden Heserkil Semiz Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırıldığı, Evliya Çelebinin seyahatnamesinde büyük bir övgü ile anlatılmıştır. Yine bu seyahatnamede o sırarda Ali Paşa Çarşısında 360 dükkân olduğu belirtilemiştir. Çarşının 6 kapısı vardır.

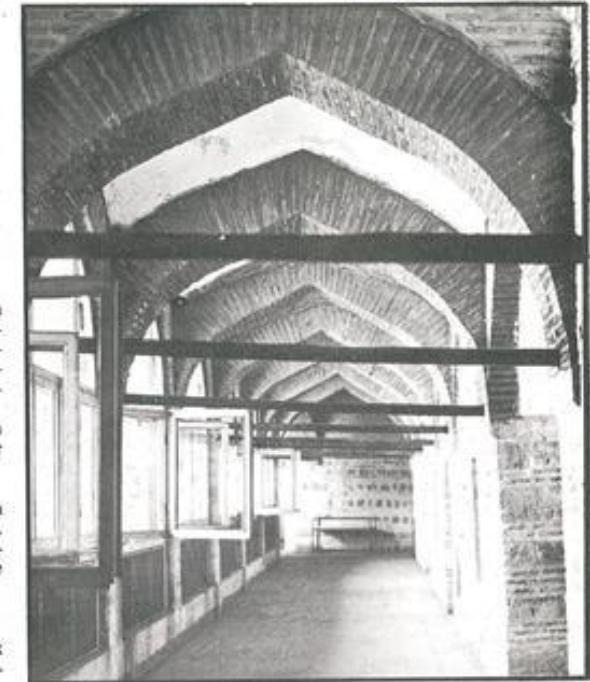
XVIII. yüzyılda bir süre Edirne'de yaşayan Madem Montegi de o zamanlar Londra'da böyle temiz bir çarşın olmadığı söyler.

* BEDESTEN :

Celebi Sultan Mehmet tarafından 1422 yılında Konyalı Mimar Alaeddin Celebi'ye yaptırılmıştır. Eski camiye karşı kurulmuş ve aynı camiye vakıf olarak verilmiştir. İki sıra halinde 14 yüksek kubbe ile kaplı olup, içinde 36, dışında 64 dükkânı bulunan, orijinal ala-verişinden önemli bir rol oynar.

* ARASTA ÇARŞISI :

III. Sultan Murat'ın Selimiye'ye gelir getirmek için vakıf olarak yaptırıldığı bir kapalı çarşıdır. 73 dükkânı olup, restore edilmiştir.

Rüstempaşa Kervansarayı kışlığı - Caravanserai's section for winter - season.

CARAVAN-SERAIS

The caravanserais of the Seljuk and Ottoman Turks played a major role in the social and economic life of the times.

Built along the camel caravan routes connecting Europe, Asia and Africa, the caravanserais were a social institution catering to the requirements of commercial travellers and providing resting places and entertainment. They could be considered as the forerunner of the well organised chain hotels of principal resorts.

In Edirne today one can still see the beautiful 16th century Caravanserai of Rüstem Paşa which was built by Sinan and has now been restored and converted into a 100 room hotel. It is also worth visiting the Caravanserai of Ahmet Paşa with its 200 rooms and two huge salons of over 2000 sq. m in area.

KIRKPınAR GÜREŞLERİ

I. KIRKPınAR GÜREŞLERİ (Yeri ve Tarihi):

Her yıl, Mayıs veya Haziran aylarında, Edirne'nin «Sarayılı» denilen, dört yıldızlı şevilli meydanında yapılan güreplere «KIRKPınAR GÜREŞLERİ» denir. Edirne'liler için, yılda ikinci günün ayrı bir önleği ve önemini vardır; Buna da bili, her yıl 25 Kasım'da kutlanan Edirne'nin Kurtuluşu (25.11.1922) günü, diğer de Kırkpınar güreşlerinin başladığı gündür.

Kırkpınar sünnetin, Süleyman Paşa komutasında, bir gece yarısı saat'a Çanakkale Boğazı'na gelen Rumeli fetihlerinde hepsi yediği kırk yılının hâtrinasından geldiği söylemektedir.

Efsaneye göre; Şehzade Süleyman Paşa (Orhan Gazi'nin büyük oğlu), bir gece, kırk gezi ile bir saha binerek Marmara'yı geçip Trakya kıyısında Domuz Hisarı'nın baskının yerlesikten sonra, Trakya'nın içlerine doğru ilerlemeye başlamıştı. Öncülük eden kırk gezi, düşmanla karşılaşmadıkları ve mola verdikleri zaman, silahlarını bırakıp, nr. kışpiplerini giyip, yaşıyorlar ve güreşiyorlardı. Bunlar arasında, iki yiğit, rüveyetle göre, Anadolu yakasında bulandıkları güreşte yenilgemişler, savap emri çırınca silahlarını kuşanmışlar, gazı arkadaşlarına katılmışlardır. Bu iki yiğit, Edirne'nin km. kader güneyinde, Meric vadisinde ve nehrin sağ batı yakasında bulunan Ahırköy çevreline varlığı zaman, güreş tamamlamak üzere soyunmuşlar, tutuşmuşlar, bütün gün gürestikleri halde, yine de hiç biri düz gelmemiştir. Ay doğmuş, gürepler devam etmiştir, Kalbleri o kadar hızlı voruyormuş ki, çelik gibi vücutları sıyrılmıştır. Gece yarına doğru nefesleri pek daralmıştı. Güreşçileri yere gökmüşler, sırtüstü serilmişlerdi. Fakat, artık genit göğüsleri, son defa kabarıp inerek can vermişlerdi. Gaziler, onları bir incir ağacının altına gömmüşler, mezarları başında Fatiha okutmuştur sonra, yollarına devam etmişlerdi. Dönüşte, kırk gaziden sağ kalınlar, Ahırköy civarında toprağa verdikleri iki pehlivanın mezarlarına birer taz dikmek istemışlar, incir ağacının altından ve çivardan, billur gibi suların kaynadığını, çayır boyuncu akip gitmesini görmüşlerdi. O incir ağacının altında kimlerin yattığını soranla, Domuz Hisarı'nı zaptetmek için Rumeli yakasına ilk ayak basan kırk kahramanının tarihini tarif ettiğini söylemektedir:

«Kırktı bunlar, bu yakeye ilk ayak basanlardır bunlar.»

Yıllar, esirler geçmiştir, o gayırık «Kırk Paşa» adını almıştır.

Kırkpınar'ın önemini bilmeyen hangi Türk vardır? Kırkpınar, Türkçünün en meydanında paylaşıldığı gündür. Devulların gün güm etiği, yürek-

rin küt küt attığı bu er meydanında, yurdun her tarafından gelen yağız vücutlu, zehir kuvvetli güçlü delikanlıklar yağıtan, kışpiplerini giyer, nalar atarak göreş eder, kostularını paylaşırlar.

Hâlen, eski Kırkpınar'ın yeri olan Ahırköy, Yunanistan topraklarında bulunduğu için, Kırkpınar güreşleri şimdî, Edirne'nin «Sarayılı» denilen mevkilde yapılmaktadır.

V. BUGÜNKÜ KIRKPınAR GÜREŞLERİNİN MAHİYETİ:

Bugünkü Kırkpınar güreşleri, ıfat teşekkili eynilikler gösterse de eskisinden pek farklı değildir. Önemli noktalarda eski peklinin yapılması çok dikkat edilir. Eskiden, Kırkpınar güreşlerinin tertip ve idaresi, Kırkpınar Ağası tarafından yürütüldüğünden, her ne kadar bazı köy Ağaları yardım ediyorlarsa da, yük, bir kişiin omuzlarında bulunuyor, dolayısıyla bugünkü kadar teşkilatlı olmuyor, dahi aylede yakın çevreden ilgi görür. Hatta, eskiden asıl Kırkpınar mevkiline; doste, küçük orta, büyük orta ve başlılı güreşleri yapıyordu, Başpehlivan güreşleri ekseriyette Sarayılı'de tamamlanıyordu. Bugün ise Kırkpınar güreşleri Belediye tarafından tertip ve idare edilmekte, dolayısıyla beldenin önemli bir turizm mevzuunu teşkil etmektedir. Hele son zamanda festival helline getirilecek, kendisine karşı olan alâka daha da genişletilmiş, memleket içinde bir önem arzಮeþe başlamıştır. Gönül İster ki, ilerde beynemizde bir duruma gelsin. Zira, bugün bir budud şehrî durumunda ve memleketin bir kenarında kalmış olan Serhad şehrî Edirne, ikinci hayatının, iş ve doğa Turizm sayesinde ayarlanma çalısmakta, buna da târihi ve mânevi zenginlikleri ile temin edebilmektedir. Edirne memleketin önemli bir çıkış kapısında bulunduğuundan, bilhassa yaz aylarında devamlı bir yabancı Turist akınına uğramaktı, bu turistlerin seyrelmesi gerecede döviz sağlanmaktadır. Edirne'nin yerli turizm yönünden en fazla ilgi gördüğü zamanlar ise Ramazan ayı ile Kırkpınar mevsimidir. Bu iki mevsimde, vatandaşlarımız mânevî ve millî hislerini artırabilme için Edirne'ye gögmat, dolayısıyla, şehrî ikâsiâz hayatına önemli etikelerde bulunmaktadırlar.

Yaþlı güreste, pehlivanları seyircilere tanitan, takdim eden kimseye (Cezgar) denilir, buna (Salâvatçı, okuyucu) da denilmektedir. Cezgar, pehlivanları önüne alarak seyircilere bağıra bağıra adaların, şanlarını, maharetlerini ve telhîkî cüyonlarını seyar, duasını okur. »

Kırkpınar güreşlerinin yapıldığı alanın giriş - Entrance of the field where Kırkpınar wrestling are held.

GREASE WRESTLING AT KIRKPınAR

Grease wrestling, the famous traditional sport of Turkey, is held at Kırkpınar near Edirne every year during the second week in June. The wrestlers smear their bodies in oil and to the sound of the davul and zuma (drum and horn) and the cheers of the excited crowd, they wrestle in pairs on the grass until a victor emerges. In this type of wrestling it is not so much physical strength that counts but dexterity and anticipation of forms of attack. The champion, called "Baş pehlivan", retains the title for a year.

Coinciding with the Kırkpınar wrestling is a week of festivities in Edirne including folk-lore, exhibitions and cultural activities.

vanların şıri olan Hazret-i Hamzanın ruhaniyetinden pehlivanlar için istimat eder. Kırkpınar'da Casgrün pehlivanlar için okuduğu salavatları dan biri :

Allah Allah illallah
Heyriler gele İnpâllah
Pirimiz Hamza Pehlivan
Adımız neslimiz Pehlivan
İe yiğit çökmez meydana
Biri birinden meddane
Biri hece, biri kara
İkisinin de zoru para
Altı geldim diye erinme
Üste çikim diye şirinme
Altı, gelirsen apış
Üste çikarsan yapış
Vur sarmayı kündedene at
Gönder Muhammed'e Salâvat
Seyirttim gittim pınara
Allah ikincinin de içini onara.

Dua bitince, pehlivanları meydana salar. Pehlivanların casgrün öünden meydana doğru gelişlerine (Çıkış) denilir. Pehlivanlar, pikpler ile birlikte preprev başlarılar ki, bu bir nevi ahenkil çırpmıştır. Preprev bitince pehlivanın biri, meydandan bir kenarında, diğeri öbür kenarında bulunur. Ellerini kışkırtarak vurarak "trakibîf" rutusuyla "dâvet" eder.

Eğer sıkışıklar, bune (hâlliâme tokası) denilir, aynılip yüzüyüş istikametinde ilerlerken, ellerini açlarını sürekli temenna ederler, tekrar oturda kırپlaşarak el ense ederler.

6. Kırkpınar Ağalığının Satılması ve Yeni Ağanın İlân Edilmesi :
Güreşlerin üçüncü günü akşam üzerine doğru Kırkpınar Ağası tellâle bir kuzu verir ve bu kuzu mezar olur, tellâlin kucagiında elanda gezdirilir.

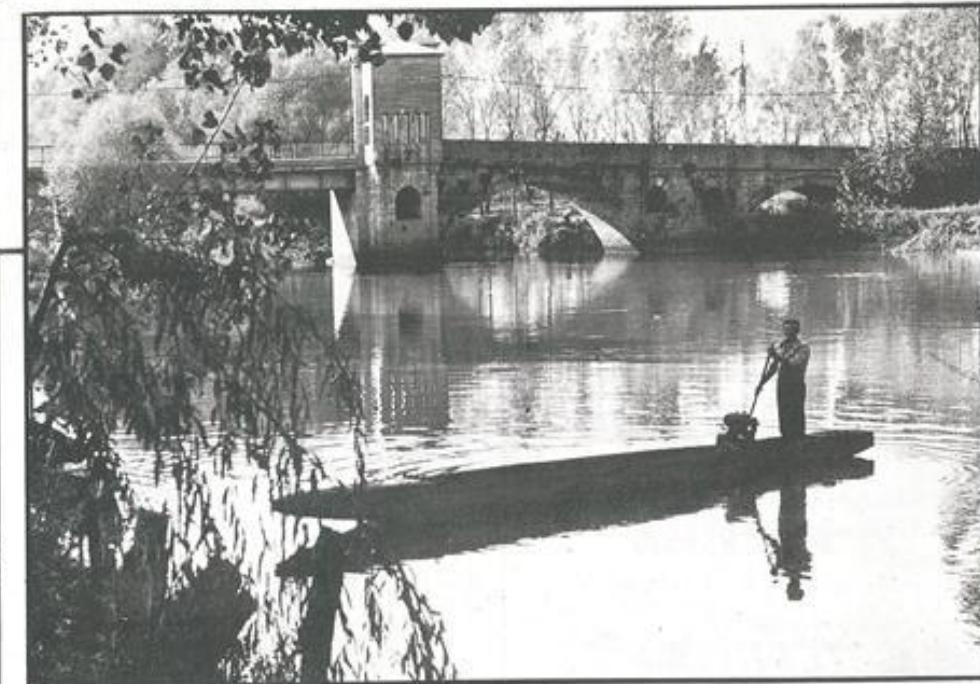
rek gelecek seneye kimler Kırkpınar Ağası olmak istiyorlarsa müzayedeye iştirak ederler. Eskiden bu, köy ahalisi arasında yapılmıştı. Müzayedede bir müddet devam eder, karlılıkla olarak simdiği gibi para verilmemişti. Bu bir ananedin, Esasen kimin Ağası olacağı da kararlaşmıştır. Nişayet müsâip görülen bir köy Ağasının üzerinde bırakılır. Kuzuya o Ağanın önünü getirip bırakırlar. Bir seneye sonra kimin Kırkpınar Ağası olduğu bu suretle ilan edilmiş olur. Yeni Ağası, eski Ağanın sadırına gider, yekdişini tebrik ederler, hayır dua ve muvaffakiyeler dilerler. Bu esnada davullar, zurnalar da bir sahne halinde yeni Ağanın bulunduğu çadırda doğu yürüyüş gezerler. Onların arkasından hizmet edenlerle tellâl, yanı çegir, meydancı, sucular, yağcılar dizzerek, davullar önde, onlar arkası, kendilerine mahsus bir hava galarak Ağanın çadırının önüne gelirler. Yeni Ağası hepçilin müsâip bahşisler verir ve geldikleri gibi galarak yerlerine giderler.

Kırkpınarın üçüncü günü akşamı güreşler bittiğinden sonra ekseriyete eski Ağası bir mevîti okutarak ve sunnet olmayan cıvar köylerin çocuklarını meydanda sunnet ettirirler. Kırkpınarı bu şekilde kaparlardı.

1308 sayılı ۴H. 12-Muharrem 1324, Rumi 23 Şubat 1321 tarihli Edirne gazetesinde eski Kırkpınar güreşlerinin tertibi ile ilgili olarak söyle yazmaktadır: «Edirne vilâyeti dahilinde H. 1324 senesi 9 Rebiülevvel, M. 3 Mayıs 1906, Rumi 20 Nisan 1322inci Pergembe günü Kırkpınar panayı açılmıştır. Çihteli panayır Ağası Edirne'li kahveci Tahir Ağası tarafından ve çadırları tertip olunmuş ve Adâli pehlivan ilk sair pehlivanlar dahı panayırda mevcut bulunup Adâli pehlivan kışbetini asıp pehlivanlığı terkedeceğii, birinci boy pehlivanlara üç lira flatinda, ikinci boyda iki lira flatinda, üçüncü boyda bir lira flatinda ödül ve yörükler ve at koymumuna at verileceği ve mezkûr panayırda kirk nefer çocuğu elbise ve salırsıyle beraber sunnet cemîeti içra ve akabinde de mevîti okutularak sonra pilâv - zerde pişirtilcegi panayır Ağası tarafından ilân edilir.»

THE STONE BRIDGE

Due to its position on the banks of three rivers there are eight bridges of architectural interest in the city. Certain of these were built by the architect Sinan and have been in use for over 6 centuries. Coming from Greece one crosses the Meriç or Sultan Mahmud Bridge and coming from Bulgaria one crosses the 15th century Gazi Mihal Bridge.

Tunca Köprüsü - Tunca Bridge

MESİRE YERLERİ

* SARAYIÇİ:

Tunca Nehri'nin iki kolu arasında oluşmuş, 57 dekarlık bir adadır. Kentin merkezine 2 km., uzaklıktadır, asfalt ve bakır bir yol ile bağlantısı vardır.

Doğudaki Kanuni Sultan Süleyman ve batıdaki Fatih Köprüleri ile ada kente bağlanmış durumdadır.

Bu yörenin tümü ağaçları kaplı olup, Tavuk Ormanı adı verilen bir orman bölümüm de Sarayıç'ıne dahildir.

Halkın piknik yeri olarak değerlendirildiği bu bölgemde her yıl Haziran ayının II. haftasında Geleneksel Kırkpınar Yağlı Güreşleri yapılmaktadır.

* SÖĞÜTLÜK:

Edirne'nin güneyinde, yüksek ağaçlarla kaplı bir gezinti ve piknik yeridir. Şehir merkezine 2 km. uzaklıkta, Edirne - Karaağaç yolu üzerindedir.

Halk tatil günlerinde ailece ya da gruplar halinde, kumandalarını birlikte getirip buralardaki pişirmeye yerlerinden yarananarak hoşça vakit geçirirler. Küçük çapta açık havada ve kur sporları yapma olanakları da vardır. Primitif olarak yazın yüzme gereklimini de karşılamaktadır.

* BÜLBÜL ADASI:

Karaağaç yolu, Tunca ve Meriç Nehirleri arasında kalan bahçelerin bulunduğu bu adaya Bülbül Adası denmesine, bülbüllerin çokluğu neden olmuştur. Ada, sabahın erken saatlerinde bu kuşların güzel ötüşlerini dinlemek isteyen meraklılarının yarık yeridir.

Kıyalıda yayın sahâsi tutulan bu adanın kent merkezine olan uzaklığı 1,5 km.'dir.

17. ve 18. yıldarda ada üzerinde birçok köşkler ve kasırlar vardı. Edirne'nin ünlü "Çerağı Nur Geçeleri" adı verilen eğlenceleri burada sahnelenirdi.

KURTOĞLU
TURİSTİK EŞYA PAZARI
İBRAHİM-ÜZEYİR KURTOĞLU
ONİX ve TURİSTİK EŞYA ALIM SATIMI DAHİLİ
TİCARET
İTHALAT-İHRACAT

ALİPAŞA ÇARŞISI NO: 39/41 EDİRNE TEL: 3247

**GARANTİ
BANKASININ
HİZMETLERİ
SAYMAKLA
BITMEZ**

**TÜRKİYE
GARANTİ
BANKASI**
"yeşil yoncalı"

**NEFİS
TRAKYA... SADE
MEYVALI
KOLA
İÇİNİZ..**

TRAKYA GAZOZU

Çaplar Koll. Şti. Tel. 1759 • EDİRNE

Belediyece düzenlenmeye olan kreş binası
Kindergarten that's rearranged by municipality.

MİLLİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI

"Riyaz-i Belde-i Edirne" adlı yazma eserden öğrenildiğine göre Edirne'de XIX. yüzyılda 47 medrese, 54 mahalle mektebi bulunmaktadır idi. Medreselerin giderleri vakıflarca, mahalle mekteplerinin ise yöre halkınca karşılanıyordu. 1882 yılında Vali Kadri Paşa "Cemast-i İslamiye" adıyla okulları bir örgüté bağlamıştır.

İkininci Meşrutiyetin ilanından önce Edirne'de etkin olan 15 Türk İlkokulu, ayrıca 6 kız İlkokulu, 12 Rum cemaat okulu, 5 Ermeni cemaati okulu, 2 Muvəsi cemaati okulu, 11 Bulgar cemaati okulları, ayrıca 1 İtalyan okulu, 1 Avusturyahlara ait Santa Maria Okulu, 1 Fransız okulu vardır.

Orta öğretim kurumları: Askeri Rüştiye, Mülki Rüştiye, Ziraat Okulu, Sıvavlı Küçük Zabit Okulu, İttihâk ve Terakki Darüleytami, Asumbey Darüleytami, Askeri İdadi, Mülki İdadi, Erkek Sanat Enstitüsü, Öğretmen Okulları.

Günümüzde Millî Eğitim Örgütü içinde görev yapan okullardan:

İlkokullarda; genellikle öğretim sorunları çözülmemiştir, gelişen yörelerde merkez okullarına ihtiyaç vardır. İlçimiz merkezinde 16 merkez köylerinde, 49 olmak üzere 65 İlkokul bulunmaktadır. İlçeelerde birlikte 312 İlkokul bulunmaktadır.

Orta dereceli okullarda; merkezde 2 lise, 1 İcaren, 1 kız meslek, 1 endüstri meslek, 1 imam hatip, 4'ü merkezde, merkez köylerde birlikte 15 ortaokul bulunmaktadır. İlçeelerde birlikte toplam 8 lise, 12 meslek lisesi, 80 ortaokul, 2 pratik sanat okulu, sağlık meslek lisesi (Sağlık Bakanlığına bağlı) toplam 102 orta dereceli okul vardır.

Yüksek Öğrenim;

1 - Halen binası yapılımaka olup, İstanbul Cerrahpaşa Tip Fakültesinde eğitim ve öğretime devam etmektedir.

2 - Devlet Mimarlık, Mühendislik Akademisi geçici bir binada eğitim görmekte, ancak eski istasyon binasının tamirat ve tadilatı bittiğinden sonra yeni binalarına taşınacaklardır.

3 - Eğitim Enstitüsü: Matematik ve fen bölümlü vardır.

İlimizde biri kız, biri erkek olmak üzere iki yetişme yurdu bulunmaktadır.

Yaygın Eğitim (Halk Eğitim çalışmaları) Kültürel çalışmalar arasında açıklayıcı bilgi verilmiştir. 8 merkezde 69 kurs öğretmeni çalışmaktadır.

Ül Rüstem Pasa KERVANSARAY

Historical 16th Century in
100 rooms with bath
Night club - Restaurant country yards
with fountains and roses
Turkish baths

Datant du 16e siècle 100
chambres avec
chambres avec
bains Turcs Night
Club - Restaurant
Jardins Ombrages et fleuris

EDİRNE - TURKEY
2222-2195

Historischer bay aus D. 16
Jahrhundert
Nachclub - Restaurant zauberhafter
Garten mit rosen und springbrunnen

TRAKYA
matbaacılık kollektif şirketi
her türlü reklam
reproduksiyon
ve baskı işleri ile
hizmetinizdedir.
275136
Babıali Cad. Tavşın Han
No. 54 Kat. 2 No. 22
Çağaloğlu - İstanbul

ünlü gözlükçü ŞİNASI TEKNİKEL

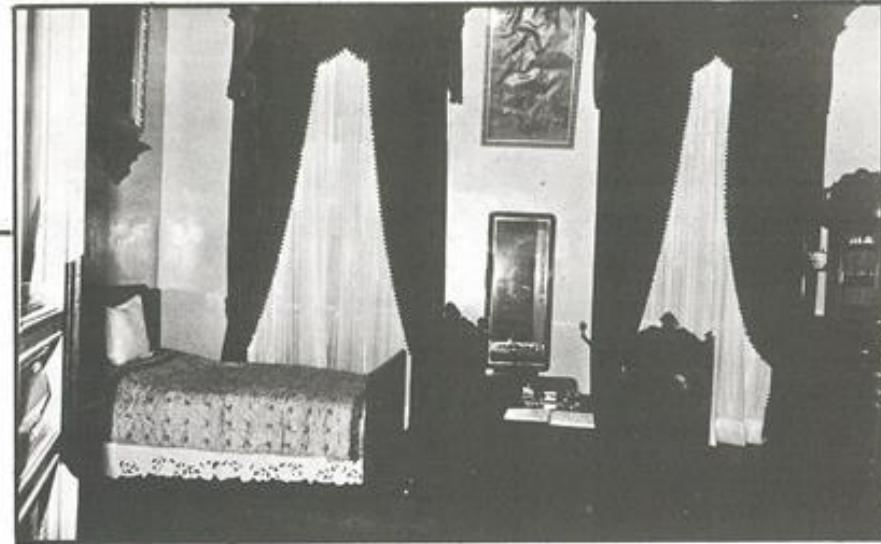
OPTİKER - AKUSTİKER

ÇOK İYİ GÖRMENİZ
ve DAHA İYİ İŞİTMENİZ
İNİN HİZMETİNİZDEDİR

TRAKYA
İŞİTME MERKEZİ ve
FENNİ GÖZLÜK DEPOSU

PTT KARŞISI TEL: 1204 EDİRNE

meric saf süt

Ulu önder
Atatürk'ün
Edirne'ye
gelışlerinde
kaldığı
oda.
The room
that great
Turkish
Leader
Atatürk
stayed
when he
had come
to Edirne.

KÜLTÜREL DURUM

EDİRNE MUZELERİ :

İlk müze 1923 yılında Darül-kura Medresesi açılmıştır. Etnografya Müzesi ise Darül Tedris binasında 1936 yılında hizmete girmiştir. Modern müze binası 1972 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Etnografya ve Arkeoloji Müzesinde Yunan - Roma - Bizans devirlerine ait buluntular sergilenmektedir. Etnografya bölümünde ise etnografik eşya ve giysiler sergilenmektedir. Bugün Selimiye Camii içindeki Türk - İslam Eserleri Müzesinde, Eski Edirne Sarayı ev eşyaları, yazma kitaplar, harp araç ve gereçleri gibi şeyler sergilenmektedir.

KUTUPHANELER :

Edirne'nin kültür ve eğitim hayatında etkisi olan kutuphaneler 4 bölümden oluşmuştur.

1 - 1375 yılında Selimiye Camilinin içinde hünkâr mahfili karşısında kurulan kütüphane, bugün il halk kütüphanesinin eski eserler bölümü olarak çalışmak-

tadır. Yazma ve eski harflî basma kitaplar bulunmaktadır.

2 - Bugünkü İl halk kütüphanesi, 1952 yılında Selimiye Kütüphanesi'nden ayrılarak yeni eserleri içeren koleksiyonlardan oluşturulmuştur. 1968'de yeni binasına taşınmıştır.

3 - Çocuk Kütüphaneleri: 1952 yılında sübhan mektebi denilen yerde açılan ve halen devam eden Selimiye Çocuk Kütüphanesi, digeri 1968'de İl halk kütüphanesinin bünyesinde görev yapmaktadır. Çocuk kütüphanesidir.

4 - Geziçi Kütüphane: 1975 yılında hizmete girmiştir, 22 köye hizmete görmektedir. Ancak bugün araci çalışmaz durumdadır.

GÜZEL SANATLAR GALERİSİ :

Edirne Güzel sanatlar Galerisi 1969 yılında kurulmuş, önceleri turizm dernekinin üst salonunda, daha sonra Halk Eğitim Merkezi'nin bir bölümünde ve bugünde İl halk kütüphanesinin zemin katında görev yapmaktadır. Halkın sanat zevk ve kültürünü geliştirmek, resim ve heykel sahnesinde çalışmaya hevesli olanları çalışma ortamı yaratmaktadır.

HALK EĞİTİM MERKEZİ :

Halk Eğitim Merkezi çalışmaları üç bölümde sürdürilmektedir.

1 - Ekonomik kalkınmayı sağlayan kurslar açmaktadır. (Bıçaklı - dikiş, demircilik, marangozlık v.s.)

2 - Kültürel Çalışmalar; yetişirici, tamamlayıcı kurslar (okuma - yazma, lisän, daktöö).

3 - Sosyal Çalışmalar: Halk oyunları topluluğu 1966'dan beri, müzik topluluğu 1979, tiyatro topluluğu da 1979 yıldından beri çalışmalannı sürdürmektedir.

cagdas hizmetler dizisi

"devlet bankası"
güvencesiyle
halkımıza
açılan
gelir kapısı

GÖO 'E YAKLAŞAN
ŞUBESİYLE YURDUN
HER YERİNDE
HİZMETİNİZDEDİR.

TÜRKİYE HALK BANKASI

MUTLU Aküleri Başbayii

Tali Bayilikleri ile hizmetinizde...
En ucuz ve uygun fiyat

TEKNİK BAKIM SERVİSİ

TEL. : 1809
3461
Ahmet Soyarslan
Eski Cami karşısı
No. 6 - Edirne

NAFİZ-TRAKYA

KOBİNEVİRLİ TUGLA FABRİKASI

İSTANBUL-LONDRA ASFALTI No:20 EDİRNE . Tel:1264-1692

LADY MONTEGU'YE GÖRE XVIII. YÜZYIL'DA
BİR EDİRNE EVİ

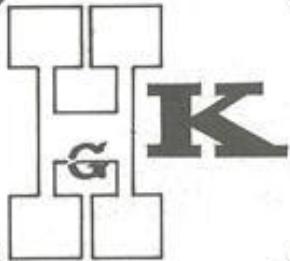
'İste ev sahibinin oturduğu bölümü belirleyen ayrıntılı bilgiler: Kadınlar dairesinin de bahçe tarafından bir galerisi var. Odaların pencereleri buruya bakar. Pencerelarının sayısı diğer bölgümlerdeki pencereler kadar. Fakat bu odaların renkleri ve eşyaları daha iç açı. İkinci sırada pencereler pek alçak. Tipik manastırlarda olduğu gibi demir parmaklıklar var. Odaların döşeme tahtalarına hep İran halıları serili. Odanın bir ucunda iki kadem yükseliğinde bir nevi kademe var. Üzeri ev sahibinin görkem veya beğenisine göre ağır ipek kumaya örtülü. Benimkinin üzerinde sırmalı kemerler al cuha var. Etrafına duvardan yana bazıları büyük, bazıları küçük yastıklar konmuş. İşte Türkler bütün kibarlıklarını burada gösteriyorlar. Bu yastıklar sıradan dallı, çiçekli ipeklı kumastan veya sırmalı işlenmeli beyaz satenden. Özet olarak o kadar parlak, göze o kadar hoş, bundan başka o kadar da rahat ki, bir daha sandalyeye oturmak gelenegini edinemeyeceğimi zannediyorum. Odalar hep alçak. Bunu biraz sakıncalı sayıyorum. Tavan ahşap, üzerine oyama veya boyama çiçek yapılmış. Duvarlarda birçok dolaplar var. Bunlar bana bizimkilerden daha kullanışlı geliyor. Her iki pencere arasına ufak raflar yapılmış, üzereine kokular veya çiçek sepetleri konuyor.'

Fakat harem döneminin en çok hoşuna giden oda ortasındaki mermer fiskiyeler. Bndlarda birçok deliklerden sular fışkıryor. Hos bir serinlik oluşturuyor. Bir havuzdan öbürune dökülürken tatlı suyun meydana getiriyor. Bu fiskiyelerden bazıları gayet zarif. Her evde bir hamam var, üzeri kurşunla örtülü, mermer döşeli, kurnalı ve çesmelili. İki veya üç odadan oluşur. Bndlarda büyük hamamlarda olduğu gibi bol suak ve soğuk su bulunur.'

GİRGİN

*hocaoğulları
konfeksiyon*

Tel: 1245 Edirne..

ÖZCAN AYYILDIZ İNŞAAT
proje-inşaat-taahhüt ticaret
SATILIK KATLAR VE İŞ YERLERİ
S.S.K. pasajı nr 5 tel: 1106 Edirne

BÖLGESEL FOLKLOR ÖZELLİKLERİ

"Yöremizde türküler 9/8lik karma türkî usulüne göre hüseyin, nevâ, rast, uşak, hizzam, evîç, sabâ, hicaz ve diğer makamlara dayalı kırk havâlî türkülerde, nişan, düğün, imece, helva sohbetleri, bağ eğlencelerinde söylenilir. Yörede, cura, bağlama, divan saz, fiske dayire, zilli maza, el çalparası, zilli darbuka, davul ve zurna sevilen çalgılar arasındadır.

Edirne türkülerinden birkaç isim:

Edirne'nin Arda Sümibül Bağlar, Kahve Yemeniden Gelir, Sabah Sabah Seyređiyim Yahyi, Pınara Vurdum Kazmayı, Dayler, Dayler - Alişmin Kaşları Kara, Bir Tenek Unum Var, Bakkallar Satıyor Karaca Uzüm, Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar, Çarsından Aldım Kestane, Beyler Bahçesinde Tesbihim Kaldı, Edirne'nin Arda Bağlar, Koca Kuşun Yüksektedir Oyunu v.s.

MANİLER :

Trakya'nın özelliklerini yansitan manilerden iki ömek verelim.
 1 - Eski Cami Direk İster / Söylenmeye Ürek İster / Benim Karnum Toktut Ama / Arkadaşım Börök İster.
 2 - Sarayıç Yemyeşil / Yanyor İslî İslî / Yarin Üstü Açılmış / Uyyuyor müşil müşil.

EFSANELER :

İlimizde halk arasında söylenen, halk verileri olan efsaneler vardır. Eski cami için "Boyacı Baba", Üç Şerefeli Camii için, "Kirk Erenler", Selimiye için, "Ters Lale Efsanesi", Küçük Baba Efsanesi, Kirkpişen Efsanesi v.s.).

EDİRNE'NİN İNANÇLARI :

Edirne'de halk inançları yaygındır. Doğan beşiği anne beslerken "İmamı gir, sözü üstün, kılıç keskin olsun" der. Erkek çocukların 6 ya da fazla emzirmek adettir. "Zafer Hakkı" olarak kabul edilir. Çocuğa Kur'an yatalatır, ahlaklı ve okumuş olsun diye, kötlü gözlerden korumak için lohusaya mavi boncuklu, kırmızı kurdele bağlanır.

Hıdrellez dileklerinin mutlaka yerine geleceği inancı yaygındır. Sabun, bıçak, makas el üstüne

konur, kazaları önlemek için. Kurşun dökmenin nazağı iyi geldiği inancı vardır. Kapılara nal, sarmısk, çocuk ayakkabısı takılır, bebekleri nazardan korumak için mavi boncuk, maşalıh, çörekotu ile tütü yapılr. Yatırlara mum dikmek, adak adamak gibi birçok inançları vardır.

* Adak Yerleri :

Edirne'de en çok adak yapılan yer, Hıdırbaba Tepesi'dir. Aynca, kente hemen hemen her mahallede bir yatar bulunur.

* Halk Deyişlerinden Örnekler:

Kasım yüz önlümiz diz / Yüzelli yaz belli / Kişi ekmeğisz yazın örtüsiz yola çekma.

* Atasözlerinden Örnekler: Dükkan kapısı, hak kapsıdır, Akeması damlar / Ekici ol da bliçli olma / Vur çapayı, ye papayı.

* Tekremeler:

Tophane'de topal topcu Ahmet top atarken top toparlamış topal topugunu. / Kırk küp kırkının da kulub küp.

Evinleme Gelenek ve Görenekleri :

Evinleme çağında gelmiş kız ve çocukların coğulukla görüci usulu ile evlenmektedirler. Oya günümüzde anlaşırlar ve kendi istediği kişi ile evlenme yaygınlaşmış durumdadır.

Görici usulü ile evlenmede görüci giderilir, beğenilirse, Allah'ın emri, Peygamberin kasıfla kız istenir, karşı taraf "Allah kısmet ettiye olur der" karşılıklı armagânlar verilir. "Söz kesilir". Nişan tarihi saptanır. Nişan genellikle kız evinde aile arasında olur, iki tıka taraf da, yakını akrabalar da kız ve çocuğa armagânlar alırlar (nişan boğası). Daha sonra karşılıklı yemek davetleri yapılır, düğün hazırlıkları başlar. Düğün duyurulur. Hanımlar arasında "Gelin Hamamı" yapılır, es, dost yakan ve hamamda eğlenceler yapılır. Daha sonra kına gecesi yapılır. Kız evden giderken "takı" denilen armagânlar verilir,babasına beline kırmızı kuşak bağlanır "Gayret kuşağı", ayakkabısını altına evlenmek isteyen arkadaşlarının isimleri yazılır. İçine para doldurulup, yokullara dağıtılr. Araba bınańı. Araba mahallellerce kırılır. Tekerlek parası alınır. Bu arada "ceyiz altı" denilen yerde oğlan evinde eğlenceler sürmektedir. Damat tıraş olur, oyun oynar. "Saba" denilen paralar yapıştırılır. Gelin geldiğinde "koltuğa alma" denilen tören yapıdır. Kuru yemiş, şeker para gelinin başında atılır. Damat "yüz görümü" takar. Daha sonra namaza götürülür. Dönüşte damat "gerdek odasına" gitir. "Dügün yemeğii" yenir. Dilek namazı kılınır. Bir yasında kocasını dua edilir.

SUNNET DÜĞÜNÜ :

Edirne'mizde Osmanlı İmparatorluğu zamanında sunnet günü törenleri dillere destan olmuştur. Sunnet töreni yapılırken yoksul çocukların sunnet ettirmek bir adettir. Günümüzde de tek çocuk sunnet ettirilirken, çocukla birlikte horoz kesmek adedî de vardır. Çocugun parmak uçlarına kına yakılır, sabahleyin dualarla açılır, avuçuna konan paralar alınır, öksür bir çocuğa verilir. Düğün günü "Sunnet Alayı" yapılır, mahallenin çocukların gezdirilir, bu arada evde mevlit olur, lokma, şeker, şerbet dağıtılr. Sunnet edilir, yataklarına yatırılan çocukların eğlendirmek için eğlence düzenlenir.

EDİRNE YÖRESİNDE GİYİM :

Tarihi kaynaklarda, minyatürlerde görüldüğü gibi zenginlik ve güzellik giysilerde gözle çarpmaktadır. Kumaşın dokunması, boyaması, sislenmesi Edirne'de ayrı sanat dallarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. "Edirnevari" bir işüp olmuştur. Giysilerin sağlığa uygun, rahat ve kullanışlı olmasına önem verilmiştir.

* Erkek Giysileri :

İç gömlek, iç donu, mintan, salta, cepken, yelek, aba, cuha potur, kürk içi kuzu postu kaplı gocuk, cübbe, bele sanılan yün kuşak, boyun atkı, başlıklı takke, sanlı kuşak, kuşaklı yün başlık, fes, ayaga örme çorap, kalçın läpcin, dikişli terlik, çekme, mest, tulumbacı yemenisi, kundura, çizme, kater naşır.

* Kadın Giysileri :

İşlemeli gömlek, entari, yelek, kaftan, şal hırka, ipek kuşak, tülbent, yemeni, ferace, yeldirme, çarşaf, baş atkı, başörtüsü, eldiven, bindalli, ayaga giyiler; ipek ve pamuktan örme çorap, zenne, terlik, sedefli naşır, mest, çetik'tir.

YORESEL YİYECEKLER :

Alışla gelmiş yiyeceklerin dışında yörede kuş harizkları, kesme tarhana, kuskus yufka, bulgur, keşkek, nişasta, bal sucugu, sucuk, pastırma, kavurma, pestil, reçel, kak, hardaliye, tükenmez, pekmez, plevde, turşular yapılır.

Bunun yanında gezler helvası, beyaz peynir, dava-i misk, badem ezmesi Edirne'yi sembolize eden yiyeceklerdir.

EDİRNE EGLENCELERİ :

Edirne halkı eğlenceli çok sever. 22 Mart'da "Sultan Nevruz" eğlenceleri; Büyüktepe ve civarında

**Boşuna
düşünmeyin
çözüm
İŞ BANKASI'ndadır.**

**TÜRKİYE
İŞ BANKASI**

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

kırı çıkar, darbuka çalarak eğlenerler. Açıçeme Mezarlığında "Kakava" eğlencesi yapılır. "Çerbaş" seçilir. Dönme dolaplar, salıncıklar kurulur, oyular oynamır. Eğlence dönüsü herkes hasar yakarak üzerinden atlar. Uğur sayılır. Hıdrellez niyet çömlekleri açılır, maniles söyleşir. Mayıs aylarında "Bağ sefalan" yapılır. Asma yaprakları ile dolmalar pişirilir, kuzu çevirilir. Bağ bozumunda da eğlenceler yapılır. Eski eğlenceleri arasında "zevrakçe" denilen nehir kayıkları ile Tunca Nehri'nde kayık sefaları, kayık yarışları yapılrı.

Kış aylarında Muradiye'deki Arnavut bayırında kızak kayma eğlenceleri, ayrıca Şeyh Çelebi Camii Sokagının Köprüc'e ulaşlığı yerde "Atlamacı" denen set yapılır, senlikte davullar, zurnalar çalınır. Kızak atlama yarışları, havalar misait gittiği müddetçe devam ederdi.

Bir de Edirne'nin kuş geceleri yapılan helva sobetleri meşhurdur.

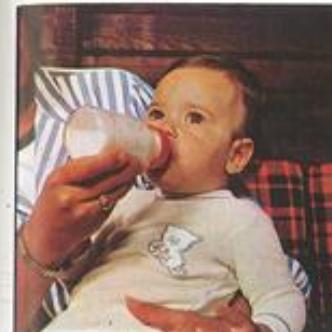
EDİRNE MUSIKİ DERNEĞİ :

Kentimizdeki müzik çalışmaları Edirne Müzik Derneği'nce sürdürilmektedir. Zaman zaman Edirne halkına konserler verilecek müzik zevki verilmektedir.

EDİRNE EL SANATLARI:

Osmanlılar zamanında el sanatlarında bir devre adamı vermiş Edirne kâri işlerden günümüze o devirde yapılan, müzelerde ve eski eserlerde rastlanan zengin ömeker kalmıştır.

Günümüzde el sanatları olarak köylerde genç kızlarımızın ceyizlerine hazırladıkları çetik, oya ve naşıklarla, hasır sepet, süpürge ve yaygalar merkezde ise bir - iki ustannın sürdürmeye çalıştığı Mis sabunlarını sızlayabiliyoruz.

Sağlıklı beslenmenin temel adımlarını atan kuruluş: **Mamsan**

Hiç kuşkusuz, çocuğa verilebilecek en iyi besin anne sütudur. Ancak, anne sütünün yetersiz olduğu durumlarda karşılaşılabilir. Steril olmayan koşullarda hazırlanan besi değeri düşük ev marnaları da sağlıklı ve yetenekli bir beslenme sağlamamaktadır.

İşte MAMSAN; bu durum göz önüne alınarak gerçekleştirilen, ülkemizin ilk mama endüstrisi kuruluşudur.

MAMSAN, Edirne'nin Havsa ilçesinde 60.000 metre karelik bir alan üzerinde inşa edilmiş, tam entegre ve modern bir gıda kompleksidir.

Bugünkü ikame değeri 1.500.000.000 TL' sine ulaşan MAMSAN, 1978 yılı cari fiyatlarıyla 500.000.000 TL'lik bir yatırımın sonucunda gerçekleşmiştir.

MAMSAN, çocuk beslenmesi konusunda dünyada en ileri düzeye erişmiş İsveç modelini benimsemiştir ve İsveç'te tüketilen çocuk mamalarının yarısından fazlasını üretten SEMPLER firmasıyla işbirliği sağlamıştır.

MAMSAN, ülkemizin zengin tarımsal ve hayvansal potansiyeliinden yararlanarak, mama üretiminde ihtiyaç duyulan bütün hamaddeleri kendi bünyesi içinde üretmektedir.

Mamsan

MAMSAN MAMA SANAYİ ve TİCARET A.Ş.
Cumhuriyet Cad. 49/1 Taksim-İstanbul
Tel: 43 00 20-21
Tel: Mamsan-İstanbul
Teleks: 24 671 Mam TR
Fabrika: Mamsan A.Ş., Havsa-Edirne
Tel: 351

**CENGİZ
BENAKMAN**

ÇEŞİTLİ BAHARAT
PAKMAYA EDİRNE BAYİİ

SARAÇLAR CAD:II9   EDİRNE
Tel: 1741

MEŞHUR
ARASTA KINACISI
VE
HEDİYELİK EŞYA SATICISI
(HACİ) TURGUT ERDAL
ARASTA ÇARŞISI NO:55   EDİRNE

burada
PARAÇEK
paradır

Bu simgeyi gördüğünüz her yerde...
(... otelden, lokantaya kadar
yüzlerce kuruluşa ve alışveriş merkezinde...)
ayrıca, 577 Yapı Kredi'de
"Para-Çek"leriniz
para yerine geçer.

YAPI ve KREDİ BANKASI
"hizmette sınır yoktur"

İnsanlar niçin
Pamukbank'ı seçer?

PAMUKBANK
"iyi bankadır"

EDİRNE'NİN TÜRKİYE
TURİZMİNDEKİ YERİ

Turizm Tesisleri Sahibi
Oral ONUR

TURİZM sorununda bir memleketin genel değerleri yanında memleketi şanslı kılabilen bazı özelliklere, daha doğrusu avantajlara da sahip olmasının gerekliliği ve bu kapılardan büyük turizm merkezlerine bağlayan yol güzergâhi bu konuda okla gelen önemli faktörlerdenidir. Memleketimizin bu durumda çok şanslı bir duruma sahip olduğu inkâr edilemez. Çünkü hem hava, hem deniz ve hem de karayoluyla yurdumuzu gezen turistler kargıyan ve konaklatan kentler umumiyyetle birinci sınıf turistik değere sahip kentlerimizdir. Karayoluyla çıkış ve girişin en yoğun olduğu bir sınır kapısında bulunması yönünden Edirne'miz bu konuda en etkili ve güzel örneklerden birisi teşkil eder.

İÇ TURİZMDE

Edirne, sinesinde pek çok sayıda Türk - İslâm eserlerine sahip olması onu İstanbul'dan sonra Türkiye'nin en mülahim turistik bir şehir olma durumuna sokmaktadır. Dini, mimari eserleri yılın her gününde ve özellikle Ramazan aylarında yüzbinlerce yerli turist okunuña uğrar. Halkımız arasında Ramazan ayının ilk yarısından sonra Edirne'yi ziyaret etmek dercede bir hizmet taşımaktadır. Dolayısıyla bu ayda Edirne yerli halkın tarafından dâdet istilâya uğramışcasına dolup, taşar. Camilerdeki Kâbe ziyaretine benzeresine ulu günler yasar.

Ayrıca her yıl Haziran ayının ikinci Pazar'ında başlayan ve bir hafta süren KIRKPınar Şenlikleri bütün yurt çapında büyük bir üne sahiptir. Bu tarihi ve ata yadigarlığı yağlı giresler gelecekte daha iyi bir organizasyon ve tertip ile dünya çapında bir üne kavuşturacağı tabiidir. Ata sporu yağlı giresse verilecek emekler, Edirne'mizi millî turizmimizde gerçek yerini bulacaktır.

Son on seneden beri dış ülkelerde çalısan Türk işçilerinin devamlı Edirne sınır kapılarından giriş ve çıkışları ise, zehre oyn bir hareket ve canlılık verdiği gözden kaçmamaktadır. Kapıkule sınır kapısının dünyada büyük kare limanı olma hüviyetini Edirne'nin hem iç turizm, hem de dış turizmde bir isim yapacağına delilleridir.

Turizm Bürosu (üstte) Meriç Kamping (altta).

Tourism Bureau (above) Meriç Camping (below)

DIŞ TURİZMDE

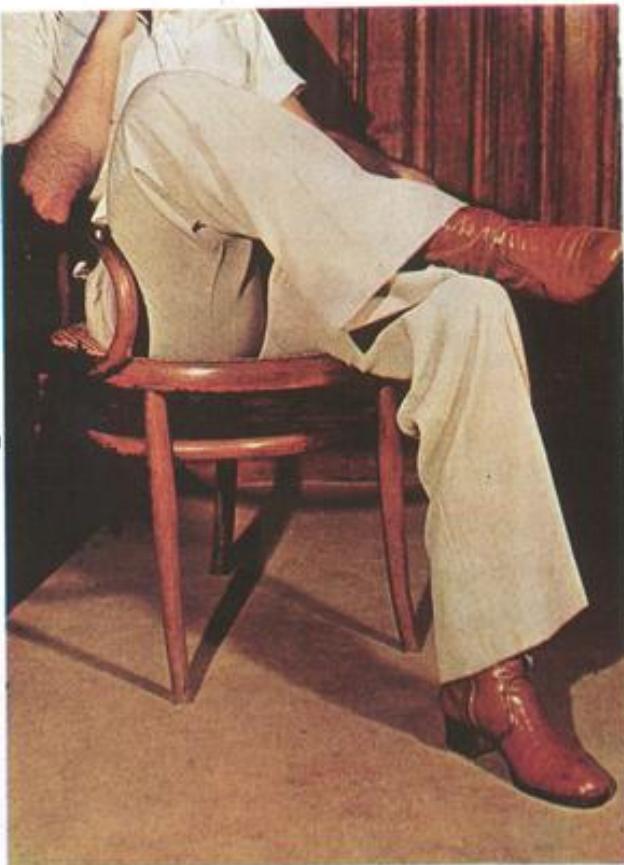
Edirne kenti, önemli turistik değerlere sahip olması yönünden dışarıdan gelen yabancı turistler için doyurucu bir özelliğe sahiptir. Dış turizm için Edirne konaklama ve Türk - İslâm medeniyetinin en güzel örneklerini sinesinde toplaması yönünden daima ilgi çeken bir kent göremiştür. Beş yüz yıllık Darüşşafaka, müzihile tedavi (müzik terapi), 7 adet imarethane, 14 adet hervansarayı, 32 adet hamamı, 8 adet köprü ve sarayları ile Edirne tarihimizde bir kültür ve sanat şehri olarak yer almaktadır.

Böylesce Edirne dış turiste yaratığı ilk intiba ve iç turiste verdikleri de Türkiye turizmine büyük sorumluluğu olan bir şehir hüviyeti taşımaktadır. Tanrı, güzel bir tabiat parçasını eserleriyle sümlemele emanet etmişlerdir.

Kent, halkı ve devleti ile turizm konusundaki sorumluluğun şurası ile bir hamle yapmaktadır. Antusal bir kent olan Edirne temiz bir kent olma yolundadır.

İlk tesirle Anadolu programını gerçekleştirmesi sağlanmış olacaktır. Yabancı turist, orman parklarında kamp kurocak ve temiz bir otelde yatacak, temiz lokantalarında yemek yiyerek, Meriç ve Tunca'nın yemyeşil kıymızıyla yarattığı kompozisyonları zevkle seyredecektir.

Böylesce Edirne dış turiste yaratığı ilk intiba ve iç turiste verdikleri de Türkiye turizmine büyük sorumluluğu olan bir şehir hüviyeti taşımaktadır. Tanrı, güzel bir tabiat parçasını eserleriyle sümlemele emanet etmişlerdir.

"Adeta ısmarlama"

SAWKO

EBUSSUUD CAD NO : 79 / 81
P. K. - 56
EDİRNE

SİRKECİ - İSTANBUL
TEL : II 87

**mensucat santral
ta.ş**

EDİRNE KOMBİNE TEKSTİL TESİSLERİ

hedefimiz
en yeniyi
en iyiyi
en ucuya

Kontunu kasaş tesisi

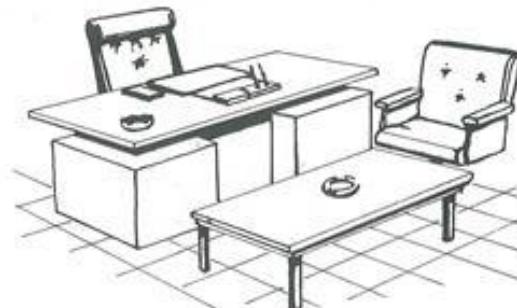

MENSUCAT SANTRAL T.A.Ş "NESİLLERİ GİYDİREN KURULUŞ"

SİCİL TİCARET : 1840 - 4652
TELEFON : II 87
TELG (eable) : MENSALİT - EDİRNE
TELEX : 37130 MSA - TR

LONDRA ASFALTI KAPIKULE YOLU P. K. 56

E D İ R N E

**ÖZPINAR
MENBA
SUYU**

**ÖZKAYNAK
MADEN
SODASI**

ANKARA
Meyveli - Sade

BAYILİĞİ

Fabrika: SIYAVUS PAŞA CAD. MEŞELİ SOK. No-24. BAHÇELİEVLER - İST.

Magaza: YENİ ÇARŞI İZZETUSTA PASAJI – EDİRNE Tel. 3371

EDİRNE ÜZERİNE SÖYLENENLER

• BURSA'NIN OĞLU
İSTANBUL'UN BABASI
EDİRNE

• CANIM EDİRNE
MEMLEKET DEĞİL
TARİH KİTABI

• ATALARIMIZ ZAFER
YOLLARINA EDİRNE'DEN
GIRMIŞTIR,

Fatih Sultan Mehmed

FEZASI HURREM
HAVASI HOŞDEM
SUYU HOŞGUVAR
NESİMİ MÜSKİBDİR
SAYD-U ŞİKARE BIKAYD
SEYRİ SEBZEGARA
OL DIYARIN KENARLARI
MONASİP VE McLAYIMDİR.

Yavuz Sultan Selim

• HAZRETİ MUHAMMED'İN
CENNETİNDE BİR MODDET
YAŞADIM ZANNEDİYORUM

Lady Montega

Edirne'ye gidip de Darüşşifa bi-
nasını ziyaret etmemiş olanlar,
medeni tarihimizin en muhteşem
anısını görmek zevkini tadama-
şırlardır.

Dr. Osman Şevki Uludağ

IKİ YANINDA SEBİL OLMIŞTUR, AKAR SELSEBİL
CENNETULME'YA NAZİRDİR FEYAZI EDİRNE
SEYRE ÇIKSA GONCAVES DİLTEM OLANIN GUL GİBİ,
GONLUM AÇAR SAHATI RAHAT FEZAYI EDİRNE

Ibni Kemal

Edirne kentinin adı tarihlerimizde;

Dâr ül-Nasr (üstün kent)

Dâr ül-Karar (kiyamete kadar yaşanabilecek yer)

Dâr ül-Mülk (başkent)

Dâr ül-Meymene (ordular kenti) olarak geçer. Bu nitelemeler
Edirne'nin durumuna ve şanına uygun olduğu görüllü.

• BURADA HİÇBİR KADINA
TESADUF EDİLMEZ Kİ
GUZEL OLMASIN.

Lady Montega (1717)

Edirne şehri mi bu yü gülsenî me'va midir
Ande kasr-i padışahi cennet-i alâ midir
Habbeza çayı neşât efzâ ki Ridvan gorse ger
Hayretinden derdi bu cennet midir dünya midir

Sair Nef'i

MEKKE, MEDINE
DAR UL-MEYMENE EDİRNE

EDİRNE DESTAN'INDAN

Taşları kararmış bir yol ucunda
Üçgerefeli'nin kapısı gelir
Su yana donersen Eski Camilinin
Kesilmiş, bigilmiş avluslu gelir.
Atınca üç adım daha ileri,
Bir serin kubbelenin kuyutusu gelir.
Dünyanın en güzel minareleri
Ve kubbelerin en uluslu gelir.
Mihrabında bir teravîh kâmaya,
Denizler ardından yolcusu gelir.
Bilsen ki baharında kanar bir yara,
Yarasını sarmak arzusu gelir.
Mahya olmak için Sultan Selim'e
Gökerden yıldızlar ordusu gelir.
Kubbeler mensekçe, şerefeler güi,
Mermerinden çiğdem kokusu gelir.
Biz geldik, gideriz: doğacaklara
Edirne'de doğmak arzusu gelir,

ARIF NIHAT ASYA

EDİRNE

Tarihe gomilen izdir her sokak
Çıniler yeslidir, mermerler ak - pak
Tâm insan olmakta eser yaratmak,
Dehanın yücesi (SİNAN) burdadır.
Meric'te her gurusb bir olgun anıdır;
Arda'da her yaprak güldür, bahardır.
Tunc'a da her golge (SİNAN)'a yârdır,
Aliş'i yaratyan insan burdadır.

ULUĞ TURANLIOĞLU

SUPER OLIN

KIZARTMALARINIZDA
BÖREK ve TATLILARINIZDA
SALATALARINIZDA
SICAK ve SOĞUK

BÜTÜN YEMEKLERİNİZDE

Rahatlık ve Zevkle Kullanabileceğiniz

Yegâne Yemeklik Yağıdır

EDİRNE YAĞ SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

Fabrika : İstanbul yolu - EDİRNE Tel 3657 - 1952

%100 SAF AYÇİÇEK YAĞI

**Meric
Tekstil**

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Head office : Gayrettepe, Büyükdere Cad.
No. 95/3 Çınar Apt. İstanbul

Phone : 66 06 34 — 66 06 35

Telegram : Meric Tekstil

Telex : 23554 MERT T.

Mill : Eskikadın Köyü,
Koşuyolu Mevkii Edirne

Phone : 2223 - 28

Telex : 37133 MERC. T.

AKBANK

Sanat galerileri

Cesitli sanat yayinları

Türkiyemiz dergisi

Yaratıcı gücü tesvik yarismaları

Halk el sanatlari yarismaları

Cocuk dergisi (BAŞARI)

Cocuk tiyatrosu

Cocuk korosu

Cocuk sineması

Kukla ve Karagöz oyunları

Radyo programları

kültür ve sanat hizmetlerinde de öncü banka

AKBANK

EDİRNE mimarı Türk yapıtları ile bezenmiş ülkemizin biricik anıt kentidir. Bu kentimizde Türk sanat gücünün yaratıcılığını, Türk kültürünün gelişimini bütün yönleriyle izleme olanağımız vardır.

Edirne'yi Edirne yapan biz Türkler olmuguz. Ve Türk Edirne olarak damgasız vurmuguz. Edirne'nin bizim elimize geçişi olan 1361 yıldan önceki Roma - Bizans dönemi Tunca boyunda, surlar içinde bugünkü Kaleci'nde olmuştu. Bu dönemden yalnız bugünkü yarım kulesi ve Tunca nehri boyundan birkaç sur kalıntısu duvar kalmıştır.

Edirne'yi bugünkü surlar düşmen taşır, mimari yapıtlarla taçlandırır biz Türkleriz. İstanbul'un elinden önce Osmanlı - Türk Devleti'nin kuruluşu dönemindeki hâsi süre içinde gelişmesi, devletin imparatorluğa doğru gelişiminin bir muhtecusu olmuştur.

Kentin gelişimini söyle özelleyebiliriz. Ahmetan Çelebi Sultan Mehmed'e kadar, Birinci Murat, Selimiye Camii'nin doğusunda, şimdiki yeni müzeyin ve etrafının bulunduğu yere Eski Sarayı, Yıldırım Bayezid Yıldırım Camiini ve Eski Sa-

ANIT KENT EDİRNE

Latif BAĞMAN

ray'ın yakınına Saray Hamamını, Çelebi Mehmet de Eski Camiyi yaptırmıştır.

İkinci Murad'a ise Edirne'nin kurucesu gözlü ile bırakılmış, Darüşşafak, Muradiye ve Üçgörelili Camileri, Gazimihal, Beylerbeyi, Yeniçeri, Tophane ve Tahtakale hamamları, Yeni ve Eski Bedesten yapılmıştır. Ayrıca bugünkü Sarayı'nda Yeni Sarayı'nın yapımına başlanıyor. Bu arada İkinci Murad'ın komutanları Sarıca Pasa bir cami, Mezit Bey bir cami ve bir hamam yaptırmıştır.

Üçgörelili Camii yapılmıştır ve Osmanlı - Türk mimarisinin çok kubbelili cami yapımından, haremli ve büyük tek kubbelili cami yapımı aşamasına ulaşıyor. Üçgörelili Camii mimarinin bilinmediği söylenir. Oy-

so "Tevarih-i Ali Osman" yazarı Edirnevi Ruhî, yapımının 120, yaprağındı, ikinci Murat bu camii yapımını Mimar Muşlîhiddîn'e maradığını kaydeder.

Fatih döneminde ise Yenitaray tamamlanır. Fatih Köprüsü yapılır. Fatih Sultan Mehmed'in eşi Sitti Sultan kendi adı ile anılan camii yaptırır. "Bayazid Camii Külliyesi"ni Mimar Hayrettin'e yapmıştır, Bayazid Külliyesi bu dönemin en ilginç ve en büyük dinsel ve sosyal kurumudur. Külliye Camii, Tip Medresesi, Darüşşifâ, İmaret, Tabhane, Hamam, Mutfak, Fırın, Mumhane, Erzak depoları, Su değirmenleri ve diğer bümümlerden oluşmuştur. Külliyenin en ilginç bölümü Darüşşafak'dır. Bu hastanede akıl hastalarına, ancak çağımızda uygulanmış mazıklık tedavi yapılmıştır. Bunun yanı sıra en güzel çiçeklerin yetiştiğidir. Bahçesinden yelen çiçek hokularının da akıl hastalarının iyileşmesinde bir yöntem olarak kullanılmıştır. Ayrıca bu hastanede göz hastalıkları kliniği de büyük ün yapmıştır.

Edirne'de Türk mimarisini Mimar Sinan'ın Kanuni Köprüsü, Rüstem Paşa Hanı, Ali Paşa Çarşısı, Sokulu Hamamı, Lâri Camii ve Selimiye ile doruk nohtasına ulaşır.

ŞENERLER ticaret koll.şti.

MUAMMER ŞENER - MEHMET YUNUS ŞENER

BÜTÜN DAYANIKLI EV ALETLERİİNİZ İÇİN HİZMETİNİZDE

Yeni Çarşı No.17 EDİRNE Tel. 2005

İhracata dönük çalışmalarıyla
yurdunuza döviz kazandıracak olan
en büyük entegre tesislerimizden biri

EDİRNE TESİSLERİ
KARTALTEPE
MENŞUCAT
FABRİKASI T.A.Ş.

KİLİM MENŞUCAT
sanayi ve ticaret A.Ş.

havsa iplik fabrikası

HER NEVİ PAMUKLU YÜNLÜ ve
SENTETİK İPLİK ÜRETEN
BÖLGEMİZİN İHRACATA YÖNELİK
EN BÜYÜK İPLİK FABRIKASIDIR.

keçecizade

METİN KEÇECİ

lokum
bademmezmesi
yeşil fistukezmesi
deva-i misk

TURKISH DELIGHTS - PRESSEDE ALMOND

HÜKÜMET CADDESİ NO:303-A

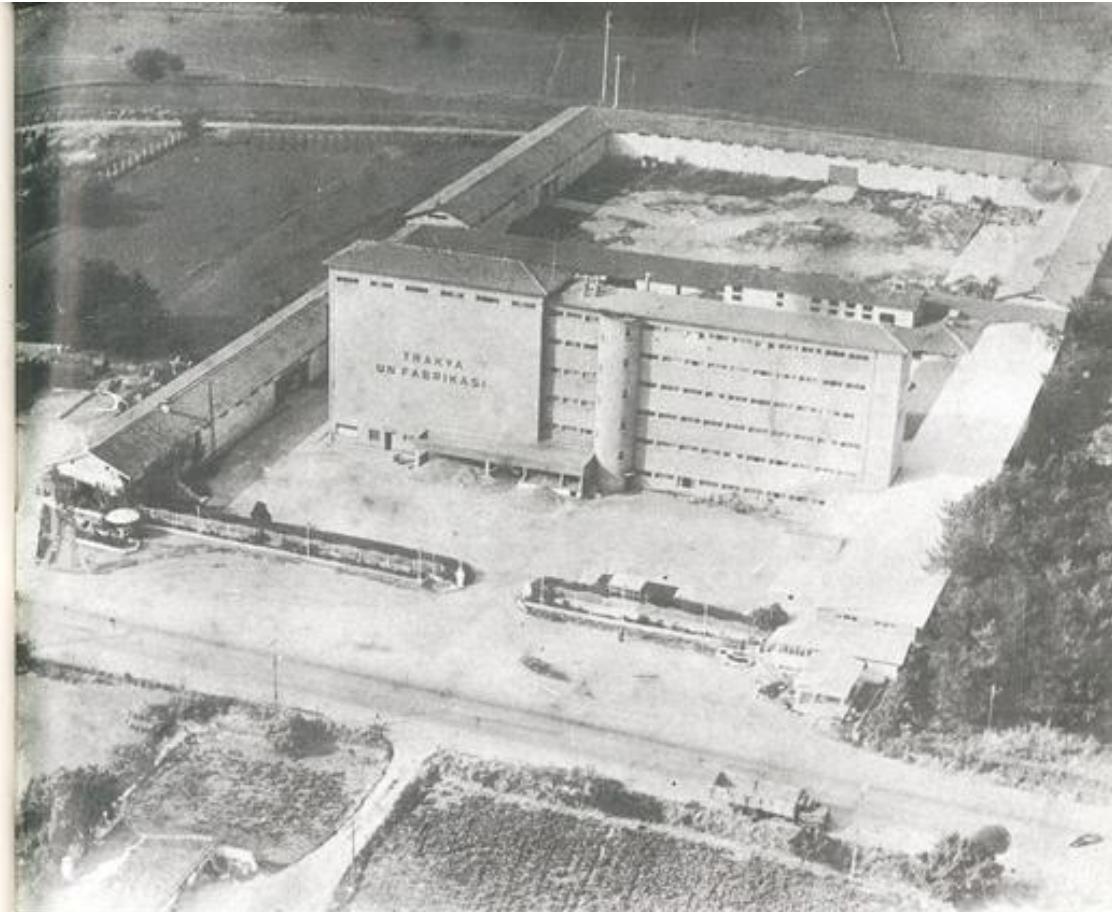
EDİRNE - TURKEY

TEL: 2481

ANADOLU BANKASI

"size bu banka yarasır,"

TRAKYA UN SANAYİİ ve TİCARETİ A.Ş.
EDİRNE

55 SENELİK TECRÜBE

TRAKYA UN FABRIKASI	35 84
DÖNERTAŞ UN FABRIKASI	19 32
PETROL OFİSİ	11 27
UZUNKÖPRÜ ŞUBESİ	10 37
B.DOLLÜK ALIM YERİ	-
SAZLI DERE ALIM YERİ	-
İSTANBUL DAHİLİ ve HARİCİ TİCARET	44 8374

ŞENERLER ticaret koll. sti.

MUAMMER ŞENER - MEHMET YUNUS ŞENER

BÜTÜN DAYANIKLI EV ALETLERİNİZ İÇİN HİZMETİNİZDE

Yeni Çarşı No.17 EDİRNE Tel. 2005